

IMMIKKOORTUMUT PILERSAARUT

Atuartut angerlarsimaffiat
Tasiilami Nuummilu

2021

IMAI

1	Siulequtsiussaq	3
2	Immikkoortumut pilersaarutip tunulequtaa	4
3	Immikkoortumut pilersaarummik suliaqarneq	4
4	Killiffik pillugu allaaserisaq aamma qulaajaanerit	5
	4.1 Nuummi atuartut angerlarsimaffiat (Elevhjemmi)	6
	4.2 Tasiilami atuartut angerlarsimaffiat	10
	4.3 Sanilliussineq	14
	4.4 Atuartut angerlarsimaffianni unammilligassat	15
5	Qitiutinneqartut suliniuteqarfissallu	16
6	Atuutilersitsineq	28
7	Nalilersuineq	29

SIULEQUTSIUSSAQ

Kommuneqarfik Sermersooq marlunnik elevhjemmeqarpoq, Tasiilami ataaseq Nuummilu ataaseq, taakkulu illoqarfinnit minnernit nunaqarfinnilu illoqarfiiit atuarfiini 8-10.klassini atuartussanik najugaqarfingineqarlutik.

Partiit suleqatigiit anguniagaraat Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqat atuarfiini atuartut tamaasa inuusuttutut ilinniagaqlernissaannut piginnaanngorsassallugit, aammattaaq atuartut inuttut ilikkagassatigullu piginnaanngorsassallugit, imminnut tatigalutik pisariaqtumillu ilorlikkut nakuussuseqarlutik siunissaminnik naapitsisinnaaqqullugit, nunarsuarmioqataalluni inuuneq nutaalialasoq pissuseqarfingisinnallugu.

Aamma kommunimi meeqqat atuarfii meeqqat ataasiakkaat atuagarsornikkut inuttullu ineriertornissaannut toqqissisamik ineriertoriusumillu avatangiisnik pilersitsisuussapput.

Aamma Naalakkersuisunngorlaat suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaanni allaqqavoq meeqqat Kalaallit Nunaanniit tamarmik atugaat apeqqutatinnagu ineriertornissaminnut atuarnissaminnullu periarfissinneqassasut. Tassunga inuusutt sulilernissaannut ilinnialernissaannulluunniit ikorfartorneqassapput.

Elevhjemmet meeqqat atuarfiinut tapertaammata taakku nuna tamakkerlugu kommunillu politikkikkut tassani anguniagaannik piviusunngortitseqataassapput.

Kommuneqarfik Sermersuumi elevhjemminut immikkoortumut pilersaarut ulloq 31. agusti 2021-mi Kommuneqarfik Sermersuumi kommunalbestyrelsip elevhjemminut immikkoortumut pilersaarut akuersissutigaa.

Immikkoortumut pilersaarutip uuma pingaarnertut siunertaraa kommunip elevhjemmiutaasa marluusut ineriertinnissaannut patajaatsumik ilisimasanik tunngavilernissaa. Tamatumma saniatigut suliassaqaqfimmi qitiusumik kommunip ingerlatsineranut pilersarusiornermi aqutsinermilu sakkussatut immikkoortumut pilersaarut atorneqassaaq.

Taamaalliluni immikkoortumut pilersaarut siunissami kommunip 2021-2031-mut elevhjemminut ineriertitsinissamut, aaqqissusaanermut ilusiliinermullu siunnerfimmot tikkuussisuussaaq. Immikkoortumut pilersaarummut unga siullermut Meeqyanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivimmit kissaatigineqarpoq kommunimi elevhjemmet marluk qanoq ineriertinnissaannut missingiusiortoqarpoq taakkuluunniit qanoq ineriertinnissaat siunnersuusiorfigineqarluni. Immikkoortumut pilersaarutip ugguna saqqummiunneratigut taamaalliluni elevhjemmet

ineriertinnissaannut ingerlariarfissat siilliit tunngavissinneqarput. Taamaalliluni immikkoortumut pilersaarut siunissami kommunip 2021-2031-mut elevhjemminut ineriertortsinsamut, aaqqissusaanermut ilusiliinermullu siunnerfimmot tikkuussisuussaaq. Immikkoortumut pilersaarummut unga siullermut Meeqyanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivimmit kissaatigineqarpoq kommunimi elevhjemmet marluk qanoq ineriertinnissaannut missingiusiortoqarpoq taakkuluunniit qanoq ineriertortinnissaat siunnersuusiorfigineqarluni. Immikkoortumut pilersaarutip ugguna saqqummiunneratigut taamaalliluni elevhjemmet ineriertinnissaannut ingerlariarfissat siilliit tunngavissinneqarput.

Immikkoortumut pilersaarut aamma sanaartornissanut pingaarnersiunernut aallaaviussaaq, tassani suliassaqaqfimmi Kommuneqarfik Sermersup Kommunimi illuutaanut tunngasunik immikkoortumut pilersaarummut ataneqartinneqassallutik, taannalu 2021-mi politikkikkut akuersissutigineqarnissaa naatsorsuutaavoq.

Immikkoortumut pilersaarut, minnerpaamik ukiut sisamakkuaarlugit, ingerlaavartumik nutarterneqartassaaq. Immikkoortumut pilersaarummut ilanngullugu immikkoortumut pilersaarummut atatillugu qiteritat suliniuteqarfiillu immikkut suliarineqassapput iliuusissatut pilersaarutini, taakkulu ukiut tamaasa nutarterneqartassallutik. Ukiumoortumik malitseqartitsinermi qulakkeerneqartassaaq qiteritat suliniuteqarfiillu ingerlaavartumik malitseqartinnissaat, taakkulu ingerlaavartumik nalimmassarneqarsinnaalissallutik naleqqussarneqarsinnaalisallutillu. Aamma elevhjemmet suleqatigalugit paasissutissanik pissarsinikkut ukiumi atuarfiusumi arlaleriarluni elevhjemmet ingerlaavartumik nakkutigalugillu ineriertornerat malinnaavineqarsinnaassaaq.

Immikkoortumut pilersaarummi siunertat tassaapput:

- **Ineriertitsinissamut suliniutinut atugassanik ilisimasanik tunngavissiinissaq kiisalu suliniutit aallartinneqartut ingerlaavartumik malitseqartinnissaat qulakkeerneqassalluni**
- **Pilersarusiorissamut sanaartugassanullu pingaarnersiunissamut tunngavissiineq**
- **Elevhjemmet inatsisink atuuttunik tunngaveqarnissaat qulakkiissallugu**
- **Politikkikkut anguniakkat piviusunngortinnissaat qulakkiissallugu**

Kommuneqarfik Sermersup anguniarpaq elevhjemmet inuusutut atuarfimmiinngikkaangata ulluinnarni toqqissisimasumik, peqqinartumik isumassuisumillu tunniussisinnaanissaat kiisalu

elevhjemmi atuartut atuarnerannik ikorfartuisoq meeqqallu atuarfiannit naammassinnikkaangata ilinniarnermik naam-massinninnissamut tunngavissiisoq. Ataatsimoorneq sulianillu tunngaveqarnerup aamma pingaartinnissaat siunertaassaaq.

Kommuneqarfik Sermersuup kissaatigaa elevhjemmit taaguutaat naapertorlugu atorneqarnissaat, tassa atuartut angerlarsimafiat kollegiaanngitsoq. Elevhjemmemi sulisut taamaammat atuagarsornermi isumassuiermilu suliaqartuussapput, angajoqqaanut taartaasut atuartut atuarnerminnut atatillugu elevhjemmimiinneranni sulisussat.

Qiterititat suliniuteqarfiillu

Elevhjemminik ineriartortitsilluni suliaqarnertaani tallimanik qiterititanik pingaanernut immikkoortinnejarpooq suliniuteqarfiit arallit ataaniillutik:

- 1 Sulisunik inerisaaneq suliffiullu avatangiisia**
- 2 Atuartunut perorsaanikkut atuagarsornikkullu
sinaakkutit eqqortut**
- 3 Peqqissuseq atugarissaarnerlu**
- 4 Init pequtsersugaanerallu**
- 5 Akimut suleqatigiinneq - meeraq qitiutillugu**

Immikkoortumulli pilersaarutip aallartinnerani tassunga tunulialquaasut allaasereqqaarneqassapput, suliap taassuma qanoq aaqqissuunneqarsimanera ilanngullugu kiisalu killifimmuit elevhjemmillu taakku marluk ukiuni kingullerni ineriartorsimannerannik takutitsisuussalluni.

IMMIKKORTUMUT PILERSAARUTIP TUNULEQUTAA

Kommuneqarfik Sermersuup qulakkiissallugu akisussaaffigaa kommunip elevhjemmii atuartunut meeqqat atuarfiannik naam-massinninniartunut nunaqarfimminniit aallartunut toqqissisi-masuunissaat angerlarsimaffippalaartuunissaallu. Taamaamat immikkoortumut pilersaarummi suliniuteqarfiit meeqqat inuusuttullu illoqarfinnit mikinerneersut nunaqarfinneersullu ungasissiliarlutik meeqqat atuarfianni ukiuni kingullerni atua-riartorlutik kommunip elevhjemmianniittut pillugit suliniutinut tapersersuisussaallutik. Taamaalilluni pingaartillugu ukkata-rineqassaaq illoqarfinnit mikinerneersut nunaqarfinnillu atuartut Nuummi Tasiilamilu elevhjemmini atuartut nutaamik atualer-nissaat ulluinnarsiutaannik pitsanermut ikaarsaarnissaannut pitsaanermik tunngavissinneqassallutik.

Taamaalillutik atuartut elevhjemminiittut atuartinneqarnertik ikorfartorneqartoq unammilligassaqaarnartumillu atarfimmian-naanngitsoq misigisassavaat. Tamanna atuartut atuanngiffimminni elevhjemmemiinneranni pisassaaq atuartut atuagarsornikkut sulisut patajaallisarlugillu kaammattussavaat ulluinnarnilu inuu-nerannik isumassuillutik toqqissisimatitsissallutillu.

Elevhjemmet neqeroorutaannik taakkulu pitsaassusaannik ine-risaanikkut neriuutaavoq atuartut elevhjemminiittut uniinnartar-tut iklisinnissaannut iluaqtaassasoq, naggataatigullu meeqqat inuusuttullu meeqqat atuarfiannik amerlanerit pitsaasumik naammassinninnissaat kingornalu inuusuttu ilinniagaannut aallartittartut amerlinissaat neriuutaalluni.

Immikkoortumi pilersaarummi saqqummiunneqartut qiteriti-tat suliniutilu imminni naammanngillat, taamaattorli inuttut piginnaasat inillu atuartunit inigineqartut ataqtigiiinnissaat imminnullu atanissaat pisariaqarluni.

Taamaammat siunissami elevhjemmeni sulisut inerisaqqin-neqassapput perorsaanermullu kiisalu allaffissornikkut aqutsisut patajaallisarneqassallutik. Taakku saniatigut immikkoortumut pilersaarummi qitiutinneqarput elevhjemmeni init pisariaqar-titanut naammassinninnissaat, kiisalu init immikkoortumut pilersaarummi saqqummiunneqartumi ineriertornissaannut ikorfartutaassallutik.

IMMIKKORTUMUT PILERSAARUMMIK SULIAQARNEQ

Immikkoortumut pilersaarusrornermi ineriertortitsinissamullu kiisalu suliniutinut anguniagassanik suliaqarnermi aallaaviusi-masoq tassaavoq, allaffissornikkut isumalioqatigiissitaliat. Sul-iaq ilusilersorneqarsimmasoq assigiinngitsunit suleqatigiissita-lianit Kommuneqarfik Sermersumi elevhjemmeni marlunni aqutsisunit, Meeqqanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivimmit aallartitanit, kiisalu Meeqqanut llaqutariinnullu Ingerlatsivim-mit aallartitanit peqataaffigineqartumik.

Suleqatigiissitat suliassarisimavaat elevhjemmeni pitsangnor-saaniarnermi kommunip elevhjemmiini marlunni unammilli-gassat aaqqiissutissallu suussusersinissaat. Immikkoortumut pilersaarummik suliaqarnerup saniatigut suleqatigiissitalior-nermi siunertaasimavoq makku misissussallutig:

- 1. Tasiilami Nuummilu elevhjemmeni inissat qanoq pisariaqartinneqartiginersut**
- 2. Elevhjemmeni atuartut uniinnartartut qulaajaaffiginissaat**
- 3. Maanna atuuttumit allaanerusumik elevhjemmit aaqqissuunneqarsinnaanerinik misissuineq**

Suleqatigiissitat suliamut tassunga atatillugu suliassarisimavaat suliassap aaqqissuunera, suliassaqaarfimmi tassani ilisimasat al-laaserinissaat paassisutissanillu pisariaqartunik katersineq. Kiisalu elevhjemmenik allaanerusumik aaqqissuussisinaanermut atatil-lugu periarfissat assigiinngitsut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

**Immikkoortumi pilersaarusrornermi nikeriarfiit pillugit
suliaq nikerarfinnut assigiinngitsunut arlalinnut immikkoor-
tinneqarsimavoq:**

Nikeriarfik 1 Qulaajaaneq killiffimmillu allaaserinninnej

**Nikeriarfik 2 Misissueqqissaarneq ersarissaanerlu,
matumanilu unammilligassat pingaernerit
suussusersinissaat**

**Nikeriarfik 3 Qiterititanik suliniuteqarfinnillu
oqaasertalersuineq**

*Immikkoortumut pilersaarutip uuma siulliup kiisalu politikkik-
kut akuerineqarnerata kingorna siunertaavoq qitiutinneqartut
suliniutillu suliareqqinnissaannut nikeriarnerit makkulu tunu-
liaqutaassapput:*

**Nikeriarfik 4 Iliusissatut pilersaarutit tigussaasut
atuutinneqalerternertavia**

**Nikeriarfik 5 Nalilersuineq nakkutilliinerlu kiisalu suliniutinik
nalimmassaaneq iliussissatallu pilersaarutit.**

**Nikeriarfik 5 suliatus ingerlaavartutut
isigineqarpoq.**

Immikkoortumut pilersaarummi tunngavigineqarput ilisimasat
paasissutissallu elevhjemmeni aqutsisut suleqatigalugit katersor-
neqarsimasut kiisalu suliassaqarfimmi siornatigut misissuinerit
inernerri Kommuneqarfiaup Sermersuup ataani oqartussaaffinnit
sularineqarsimasut. Tassani elevhjemmeni aqutsisut, sulisut
atuartullu siornatigut peqataatinneqartarsimapput.

4

KILLIFIK PILLUGU ALLAASERISAQ AAMMA QULAAJAANERIT

Kommuneqarfik Sermersumi marlunniq elevhjemmeqarpoq, Nuummi ataaseq Tasiilamilu ataaseq. Elevhjemmet marluullutik kommunimi illoqarfinnit minnernit nunaqarfinnillu atuartunit tigusisarput, tassa atuarfinni angajullernut atuartitsiviunngitsuni, tassa 8. klassemitt 10. klasse ilanngullugu.

Assersuutigalugu Ittoqqortoormiini atuarfimmi nalinginnaasumik Nuummukarlutik 9. aamma 10. klassemut atuaritartortartuni 8. klasse atuartitsissutigisinnavaat. Aamma Kulusummi 8. aamma 9. klassemi atuartut taamaallaat elevhjemmimi najugaqarsin-naasarlutik 10. klasseraangamik. Nunaqarfinni atuarfiit sinneri 7. klasse tikiinnarlugu taamaallaat atuartitsisarput.

Ittoqqortoormiini atuartut angajullit atuarteqqitallernerit

Kommunalbestyrelsimi ataatsimiinnermi 2. marts 2021-mi politikkiklut akerissutigineqarpoq Ittoqqortoormiini atuartut angajullit atuarteqqinnejqartalissasut. Taamaalilluni ukiumi atuarfiusumi 2021/22-mi atuarfimmi 8. klassemi atuaqqissinaalerput, ukiup tulliani 9. klasse atuartitsissutaaqqilissalluni kiisalu ukiumi atuarfiusumi 2023/24-mi illoqarfimmi tassani 10. klasse atuartitsissutaaqqilissalluni. Politikkiklut marts 2021-mi aalajangiinikkut taamaalilluni periarfissaalerpoq atuartut Ittoqqortoormiininngaaneersut siunissami illoqarfimminni angujullernut atuartitsinerit tamaasa tigusinnaalissavaat, tassa 8., 9. aamma 10. klasse.

Nutaamik aaqqissuussinikkut ukiumi atuarfiusumi 2021/22-mi aamma atuartut Ittoqqortoormiuneersut atuartut illoqarfimminni 8. klassemi atuartinneqarsinnaalissapput. Atuartut manna tikillugu Ittoqqortoormiini Nuummiluunniit 8. klassemi atuartinneqarnissartik namminneq aalajangersinnaasimavaat. Aamma atuartut siunissami Ittoqqortoormiini Nuummiluunniit 9. aamma 10. klassemi atuartinneqarnissartik namminneq toqqarsinnaalissavaat.

Ittoqqortoormiini atuartut amerlanersaat ullumikkut (2021-im) Ittoqqortoormiini 8. klassessanerlutik toqqarsinnaareermassuk eqqortumik oqaatigiuminaappoq atuartut qassit Ittoqqortoormiini Nuummiluunniit klasseni angajullerni atuarusussanersut oqaatigissallugu.

Taamaattoq periarfissaassaaq soorlu Nuummi elevhjemmemi inissaqarpat Ittoqqortoormiinilu atuartut ikileriarlutik, ullumikkut aaqqissuussineq naapertorlugu elevhjemmemukartussa-anngikkaluanut tamanna neqeroorutaasinnaassaaq. Tamanna tassaasinnaavoq Tasiilamiit Paamiuniilluunniit atuartut. Siunertaavoq, 9. aamma 10. klassemi atuartut Nuummi elevhjemmemut qinnuteqarsinnaalissasut taamaalilluni elevhjemmeni tiguneqartussanik nalilersuinermut ataatsimiitaliassap tamanna aalajangiivigisartussaassammagu.

Nunaqarfinni atuarfinni 8. klassnik atuartitsisalerneq

Aamma nunaqarfii atuarfianni tamani 8. klasse atuartitsissutigineqartarnissaa anguniarlugu sulisoqarpoq, taamaalilluni pisariautissalluni 8. klasseqqaarsimatininnani elevhjemmemukartoqarnissaa.

Tamatumani pissutaasoq tassaavoq misilitakkat takutimmassuk 8. klassemi atuartut elevhjemmemiinissaminut amerlasuutigut meeraavallaartarmata. Aamma Namminersorlutik Oqartussat atuartut angerlarsimaffiat pillugu nalunaarutissaannut missingiummi siunniunneqarpoq, elevhjemmenut neqerooruteqartarneq pingaarnertut 9. klassemi 10. klassemilu atuartunut neqerooru-taassasoq. Taamaalilluni anguniarneqarpoq Kommuneqarfik Sermersumi nunaqarfii atuarfiini tamani 8. klassemi atuartitsisoqartalissasoq, matumanilu soorlu ungasianit atuartitsinerit ilinniartitsisullu angalasut, tamanna pisariaqalissappat, pillugit aaqqissuussinerit eqqarsaatigalugit.

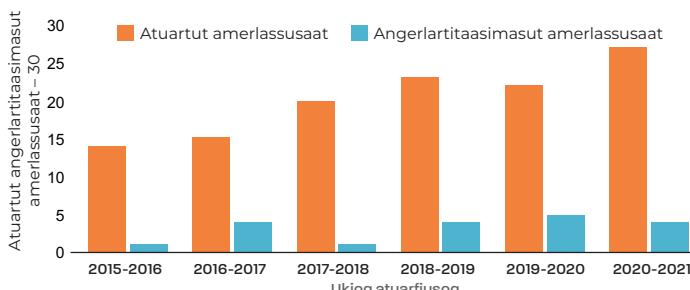

4.1 Nuummi atuartut angerlarsimaffiat (Elevhjemmi)

Nuummi elevhjemme atuartut 24-inut inissaqarpoq, ukiumilu naatsorsuusiorfimmi 2021-imiit 5,7 mio kr-inik missingersueteqarluni. Atuartut Ittoqqortoormiiniit, Arsummiit, Kapisillinniit Qeqertarsuatsiaaneersullu najugaqartinneqartarpuit. Elevhjemmi, elevhjemmimi aqutsisumit, immikkoortortaqarfimmilu aqutsisumit ingerlanneqarpoq, elevhjemmimi aqutsisoq Atuarfeqarnermi fagschef-imut toqqaannartumik attaveqartuulluni.

Ukioq 2015-imiit atuartut elevhjemmimut pisartut malunnaatilimik amerleriarpuit. Taamatullu ukioq atuarfiusoq 2020/21 atuartut marloriaammik amerleriarsimallutik, ukioq atuarfiusumut 2015/16-imut naleqqiullugu. Katillugit atuartut 81-it elehjemmimiissimapput 2015-imiit 2021-mut. Takussutissiaq ataaniittooq malillugu.

Nuummi atuartut angerlarsimaffianni ukiumi atuarfiusumi tiguneqartut (2017-2021)-mi amerlassusaat

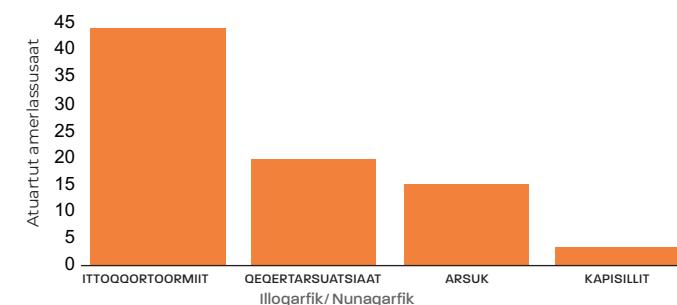
Takussutissami qulaaniittumi atuartut angerlaannartitaanikut qanoq ukiumut amerlatigisarneri ersippuit. Maluginiagassaavoq, atuartut suna peqqutigalugu angerlarallaannartitaasarnersut,

ilai eqqarsarfeqalaartillugit, ilaalu malittarisassanik unioqqutisinerup kingunerisaanik angerlartitaasarpuit. Taakkunani kisitsisini taaneqartuni, angajoqqaanit, imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasunit atuartoq elevhjemmimiit anisinneqartarpooq / angerlartinneqarpoq/allamut inissinneqartarpooq.

Qulaani piffissami taaneqartumi angerlaannartut 19-init 12-it angajoqqaanit, angajoqqaatut oqartussaasunit imaluunniit atarfimmiit angerlaannartitaasimapput.

Ataani takussutissami erserpoq, atuartut angerlaannartartut amerlanerit (54 %) Ittoqqortoormiuneersut. Maluginiaqquneqarpoq innuttaasut Ittoqqortoormiuni nunaqarfinnut pingasunut naleqqiullugit amerlanerummata.

Nuummi elevhjemmimi atuartut aggerfii (atuartup, Illoqarfik, nunaqarfillaunnit aggerfia) 2015-2021

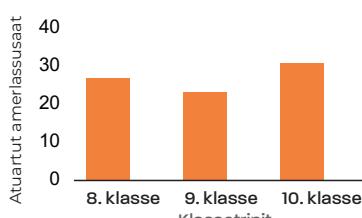

Atuartut 81-it ataani taaneqartut elevhjemmiliarnikut, klassit agguagaanerini sorlerniit ukioq 2015 takuneqarsinnaavoq. Taa-matuttaaq takuneqarsinnaavoq, atuartut amerlanerit 9. aamma 10. klassimut killittut atuarfinnut elevhjemmimullu akuerine-qartarerat.

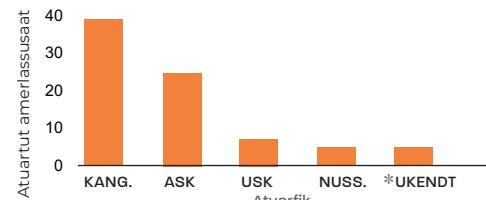
Taamaallaallu atuartut 66 %-ii (54-it) 9. imaluunniit 10. klassi-mut atuariartorsimallutik, elevhjemmimiittussatut, sinnerilu 8. klassimut 34 %-ii nunaqarfinniit pingasuniit 8. Klassimiit elev-hjemmiliartitsisarneq pissuteqarpoq nunaqarfinni pingasuni atuartitaasarneq taamaallat 7. klassimut killeqarmat. Illoqqor-toormiut sooq aatsaat 9. klassemiit elevhjemmiliartitsisalerpat.

Atuartut agguataarnerat (Klassetrin) elevhjemmimut allatsittussat (2015-2021)

Ataani takussutissani erserpoq, akerlianik Tasiilami elevhjemmi-miittut ataasiinnarmut atuarfimmut aggulunneqartut, Nuummi atuartut atuarfinnut tallimanut agguataagaalutik maanili erserpoq atuartut amerlanerit (79%) Nuup atuarfiini tallimaasuni (Atuar-fik Samuel Kleinscmidt, Ukaliusaq, Qorsussuaq, Kangillinnnguit Atuarfiat, Atuarfik Hans Lynge) atuartuusimagaluit.

Agguataarineq Nuummi atuartut agguataarnerat (2015-2021)

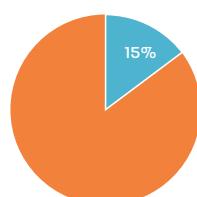

Takuneqarsinnaavoq atuartut affasa missaat (48%) Kangil-linnguit Atuarfiani atuarsimasut (KANG) Tamanna aallaaveqarpoq, sapinngisamik atuartut Ittoqqortoormiuneersut ataatsimoortin-nissaat, attaveqatigiinnissaq nukittorsarniarlugu.

Atuartut siornatigut Nuummi elevhjemmimereersimasut.

Atuartuni 81-ini taaneqartuni siornatigut Nuummi elevhjemmi-mi piffissami 2015-2021-mi najugaqarsimasunit 12-t siornatigut inissinneqarsimasuupput. Ataani kisitsisit taaneqartut piffissami atuartut tiguneqarsimasut 15 %-rivai.

Atuartut siusinnerusukkut inissinneqarsimasut Nuummi piffissami (2015-2021) elevhjem-mimi najugaqartut

¹Takussutissiami "ilisimaneqangilaq"-mik allassimaneerrannut nalunaarsuifimmil atuartut sumi atuarsimanserut ilanngunneqarsimannginneri, imaluunniit immersuinermi nalunaarsuinngitsoornerit pissutaapput

Nuummi elevhjemmimut pisussat amerlassusaat

Elevhjemmeni atuartut siunissami amerlassusissaannik tigusinarnermi naatsorsuineq arlalitsigut nalorninartoqarpoq, pingaanerlu tassaalluni naatsorsuutip taassuma eqquunnissaanut tunngaviuussamat. Ukiumi atuarfiusumi 2021/22-mi atuarfinni taakkunani sisamani/sumiiffinni atuartut amerlassusaat allanngungnippat. Tamannali ilimanangnilaq, tassami assersuutigalugu Ittoqqortoormiinit Ittoqqortoormiinullu nunaqarfinnullu pingasunut nuttartoqarsinnaammat, taamaattoqarpallu atuarfinni atuartut siunissami amerlassusaat sunnerneqarsinnaalluni.

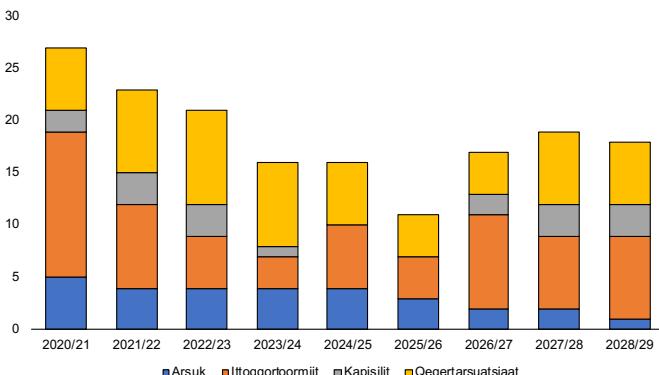
Aamma naatsorsuinermi isiginiarneqanngillat atuartut immaqa atuarunnaartussat, angerlartinneqartussat imaluunniit angajoqqaanit angajoqqaatulluunniit oqartussaasunit elevhjemmemiit angerlartinneqaaannartussat. Tamanna aamma siunissami atuartut atuarnissaannut tunngasuni atuuppoq, tassa elevhjemmemi aallartinnissaasa tungaannut.

2021-mit Ittoqqortoormiini ukiut atuarfiusut tulliuttut pingasut ingerlaneranni angajulliit atuarpeqqinniarneqalermata Nuummi elevhjemmemi atuartut amerlassusaat Ittoqqortoormiinit atuartut amerlassusaannit tunngaveqassaaq. Tassa angajulliit atuartinneqarneranni tassani tamaat ilaannalaunuuniit tiguniarlugit aalajangertunit. Tamanna pissuteqarpoq Ittoqqortoormiineersut atuartut elevhjemmemiittut atuartut amerlassusaat isigalugu amerlagamik.

Naatsorsuinermi aamma tunngaviussaaq atuartut Ittoqqortoormiuninngaaneersut tamarmik illoqarfimminni 2021/2022-mit 8 .klassemi atuarnissaat, tamannami piumasaqaataalersussaamat. Aamma atuartut 9. aamma/imaluunniit 10. klasse maani tigunissaannut namminneq qinersinnaalissagamikku, aamma tunngaviussaaq atuartut affaat (50%) Ittoqqortoormiiginnar-nissaminik toqqaasalissappata, affalu Nuummukarniarlutik toqqaasarpata.

Nunaqarfinni pingasuni taakkunani maanna 8 klassenik atuartitsisoqartangimmat naatsorsummi tunngaviussaaq atuartut tassanngaaneersut 7. klassep kingorna Nuummukartarnissaat. Taamaalilluni naatsorsuineq allangussaaq nunaqarfinni tamani ilaannilaunuuniit atuarfinni 8. klassemik atuartitsisarneq aallarteq-qinneqassappat.

Nuummi elevhjemmemi atuartut amerlassusaasa naatsorsorneri (2020-2029)

Siunissami ukiut atuarfiusut 2027-29 tikillugu elevhjemmeni atuartut amerlassusaat pillugu ineriantorneri ataatsimut isigisagaanni takuneqarsinnaavoq siunissami qaninnermi ukiuni atuarfiusuni 2022-23 2023-24 tikillugu atuartut tiguneqartartut amerlassusaat ullumikkornit ikileriassapput. Ukiut atuarfiususani 2023/24 aamma 2024/25 atuartut elevhjemmiliartussat kisitsisaat aalaakkaaneruleqqissapput, taassumalu kingorna ikiliaqqissallutik. Tamatumta kingorna elevhjemmimut pisussat amerleriaqqissapput.

Atuartut elevhjemmiliartussat ikiliaateqarnissaat immikkut peqquteqarpoq Ittoqqortoormiuni atuartut angajulliit atuartitaanerisa eqquteeqinnejarnissaat, Ittoqqortoormiunit atuartut tikittartut amerlanerusarmata. Atuartut maanngaaneersut affaat Ittoqqortoormiini angujullerni atuartitsinerit tiguppatigit soorunami Nuummi elevhjemmemi atuartut amerlassusaat apariassaaq. Taakku saniatigut aamma atuartut amerlassusaannut apeqqutaassaaq, atuartut Kapisilinneersut ukiuni atuarfiusuni 2024-mit 2026-p tungaanut atuartoqannginnissaa. Aamma Arsummit atuartut ikiliartuaarnerisa siunissami tiguneqartartut ikilisissavaat.

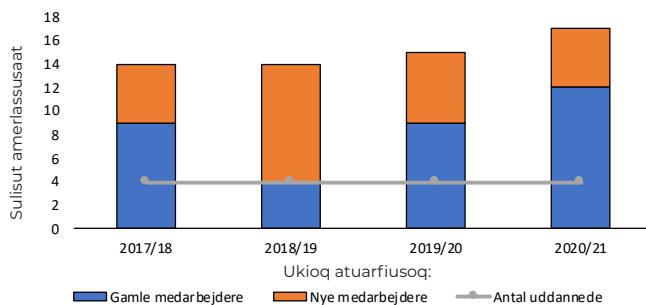

Sulisoqarneq

Ukiumi atuarfiusumi 2016/17 sulisut amerlassusaat agguaqatigiissillugu ukiumut sulisut 14,8-iupput. Sulisuni taakkunani elevhjemmip pisortaa, immikkoortortami pisortaq, igasorlu kisitsisini ilaapput.

Takussutissami ataaniittumi takutinneqarput elevhjemmimi sulisut amerlassusaasa nikerarerat, kiisalu sulilerlaat amerlassusaat aamma sulisut ilinniarsimasut amerlassusaat. Elevhjemmimi ukiuni atuarfiusuni tamani sulisut amerlassusaat ataatsimoortut sukani ataatsimoortinnejartuni takuneqarsinnaapput. Sukat pukkinnersaanni takutinneqarpoq sulisut qassit ukiumi atuarfiusumi tessani elevhjemmimi ukiup siuliani atuarfiusumi atorfegarsimandersut. Sukat akornanni titanerit takutippaat sulisut qassit ilinniarsimasuunersut, tassa isumaginninnermi perorsaanerup iluani.

Sulisut aaliangersimasut (katillugit, nutaat, ilinniarsimasullu) Nuummi elevhjemmimi (2017-2021)

Aammalu erseroq aalaakkaasumik sulisut 14-iusut ukioq atuarfiusoq 2017/18, aammalu amerleriaateqalaarsimallutik ukioq atuarfiusumi 2019/20.

Takussutissamittaaq ersippoq sulisuni 14-iusuni qulit nutaajuut ukioq atuarfiusoq 2018/19-im. Allatut oqaatigalugu, sulisut

ukiumi atuarfiusumi 2018/19 taarseraannerat 71%-imiissimavoq. Tassalu sulisut 71%-ii ukiumi siuliini elevhjemmimi sulisuuusimannigillat. Ukiumilu atuarfiusumi tulliuttumi (2019/20) sulisut 42%-ii 2017/18-im elevhjemmimi sulisuuusimanatik.

Maluginiagassaqqippoq sulisut perorsaanermut tunngasunik ilinniarsimasut sisamat aalaakkaasumik sulisorineqarsimammaata, ukiuni eqqaaneqartuni sisamani. Sulisut agguaqatigiisillugit katinneranni 27%-ii inunnik isumaginninnermi, perorsaanermilu ilinniagaqarsimasuupput.

Taamaalilluni sulisut quliugaangata arfineq marluk ilinniagaqarsimasuunngillat. Kisiannili Elevhjemmimi sulisorineqartarput, perorsaanermut tunngassutilinnik ilinniartut, soorlu ilinniartitsisunngorniat.

Nuummi elevhjemmimut illut attuumassutillit

Nuummi elevhjemmimi illumi ataatsimiippoq. Nuummi elevhjemmimi illu nutarpasippoq, pilersaarutilu naapertorlugit aserfallatsaalii-neq nutarsaaneq ingerlanneqartarluni.

Illoqarfik	Atuuffia, atia	Sanaartukkap normua	Sananeqareerpoq	Areali (m ²)
Nuuk	Atuartut angerlarsimaffiat	B-3791	2010	880

Maannamuugallaq illu atuartut angerlarsimaffiat Nuummitoq allannguuteqassanersoq pilersaaruteqarfingeqanngilaq. Taamaattorli allacqavooq namminersorlutik oqartussat atuartut angerlarsimaffii pillugit nalunaarummi akuerineqarpat illuutinut piumasaqaatit nalilorsorneqartussaassammata.

Illup annertuumik nutarsarneqarnissaa ukioq 2036-im pilersaarutaavoq.

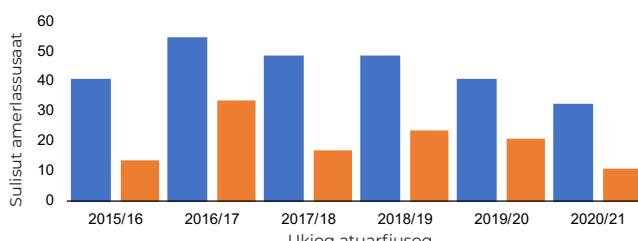

4.2 Tasiilami atuartut angerlarsimaffiat

Tasiilami atuartut angerlarsimaffiat atuartunut 40-nut inissaqarpooq 2021-milu 6,3 mio kr.-nik missingersuuteqarluni. Tassani atuartut nunaqafinnit Isertoq, Kulusuk, Kuummiit, Sermiligaaq Tilerilaameersullu najugaqartinneqartarput. Elevhjemmemi tassa ni aqutsisumit aqunneqarpoq, taannalu Tasiilami Alivarpimmi pisortamut attaveqartarpoq.

Ukiumi atuarfiusumi 2015/16-imit 2021 ilanggullugu Tasiilami elevhjemmemi atuartut 132-t najugaqartinneqarsimapput. Elevhjemmemi ukiumut atuarfiusumi agguaqatigiissillugu atuartut 44-uupput. Atuartulli amerlassusaat piffissami 2017-18-mi ikili- artorsimapput.

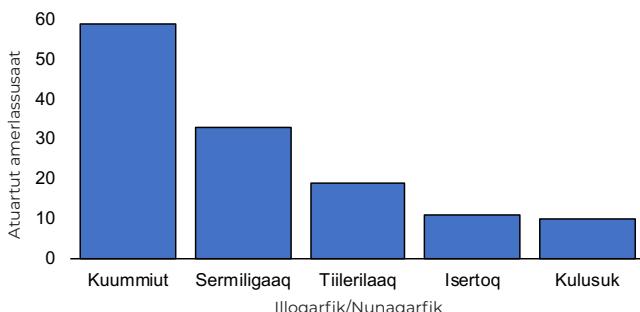
Tasiilami elevhjemmemi atuartut tiguneqartut angerlartinneqartullu amerlassusaat ukiumi atuarfiusumi (2015-2021)

Tasiilami atuartut angerlartinneqartartut amerlapput, assersuutigalugu ukiumi atuarfiusumi 2016/17-imi ukiup atuarfiusup aallartinnerani atuartut 55-init tiguneqartunit atuartut 34-t angerlartinneqarput. Taakku atuartut 62%-eraat. Ukiumi atuarfiusumi 2018/19 atuartut affangajai (49%) elevhjemmemit piffissaatinnagu angerlatinneqarput ukiumilu atuarfiusumi 2019/20-mi atuartut affai sinnerlugit (51%) angerlartinneqaannarlutik. Tassani aamma maluginiarneqassaaq tassaasariaqanngimmata atuartut angerlartinneqartut eqqarsarteeqqaarumallugit, imaluunniit elevhjemmemiit anisitaasut, taakkununnga kisitsisinut tunngatillugu, taakkuli atuartut angajoqqaatut akisussaatitaasunit angajoqqaanilluunniit angerlartinnearput.

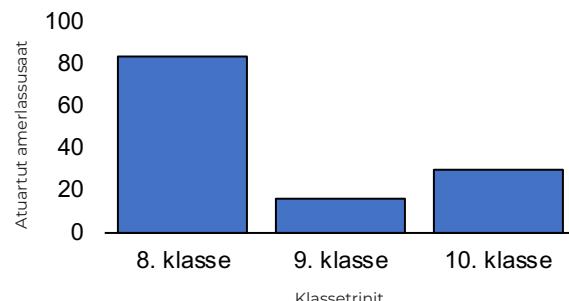
Tasiilami atuartut amerlanersaat piffissami 2015-2020-mi Kuumiuunngaanneerput tulliulluni Sermiligaaimit, taannalu ataani takuneqarsinnaavoq.

Tasiilami atuartut angerlarsimaffii (2015-2021)

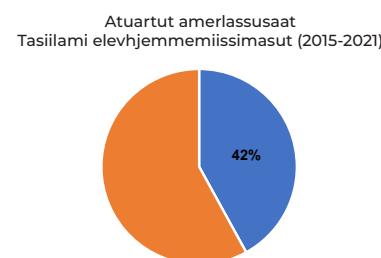
Ataani takuneqarsinnaapput Tasiilami atuartut angerlarsimaffian- ni tiguneqartartut annerusumik 8. klassemi pisartut. Tasiilami 8. klassemi atuartut elevhjemmemi tiguneqartartut taama amerlatigimmata, tamanna pissuteqarpoq taamaallaat Kulusummi 8. aamma 9. klasse atuartitsissutaasinjaammat. Taamaammat atuartut nunaqarfinit sisamanit allaneersut, ullumikkut pissut- sit taamaakkallartillugit, tamarmik elevhjemmemi 8. klassemiit aallartittassapput.

Tasiilami elevhjemmemi atuartut klassetrininut agguataar- nerat (2015-2021)

Atuartut siornatigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnikut

Atuartut siornatigut maannaluunniit inissinneqarsimasut 2015-imi Tasiilami elevhjemmemiittut 42%-eraat (56) atuartunit 132-iusunit.

Allatut oqaatigalugu Tasiilami elevhjemmemi atuartunit 10-nit sisamat sinnilaarlugit siornatigut maannaluunniit inissinneqar- simasuusarpot.

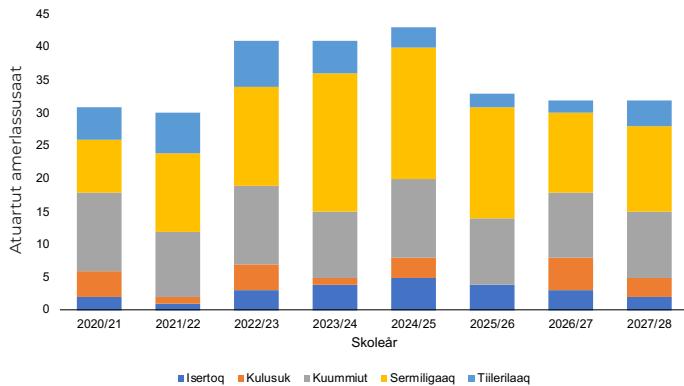
Tasiilami elevhjemmemi atuartut amerlassusissaat

Kulusummi 8. aamma 9. klassertoqarsinnaammat naatsor- suutaavoq atuartut tamarmik taakkununnga klasseneersut angajullernut klassit nunaqarfimmi tigusinnaassagaat. Aamma tassani maluginiarneqassaaq nunaqarfiiit atuarfiini 8. klassemik atuartitsinissat qulakkeernissaannut sulinermi, siunissami atuartut tiguneqartarnerat nikisissinjaammagut. Tamanna ima paasineqassaaq nunaqarfiiit atuarfianni arlalinilluunniit 8. klas- seqalerpat atuartut taakkunaneersut kingusinnerusukkut aatsaat tiguneqartalissasut, tassa 9. aamma/ imaluunniit 10. klassemi.

Ataani aamma piumasaqaataavoq maanna nunaqarfinni atuartut amerlassusaat (1.-7. klassit) ukiumut atuarfiusumut 2027/2028- mut nikerassanngimmat.

Tasiilaami elevhjemmeni atuartut amerlassusaasa naatsorsornerat (2020-2028)

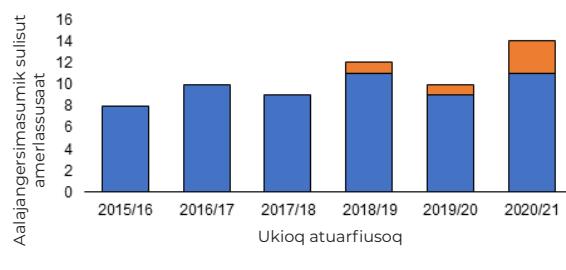

Sulisut²

Tasiilaami elevhjemmemi piffissami ukiumi atuarfiusumi 2015/16-imit ukiumut atuarfiusumut 2020/2021-mut ukiumi atuarfiusumi aalajangersimasumik sulisut agquaqtigjissillugu 10,5-iusimapput, tassa elevhjemmep aqutsisua, iggavimmiut eqquiaasullu kiisalu taartaasartut minillugit. Takussutissami ataani takuneqarsinnaasutut aalajangersimasumik sulisut 2015/16-imut naleqqiullugit ullumikkut amerlanerupput.

Takussutissami ataani aamma takuneqarsinnaavoq ukiumi atuarfiusumi 2015/16-imit 2017/19-imut elevhjemmemi aalajangersimasumik sulisut perorsaanermik suliaqarnermik ilinniagaqarsimannngitsut. Taamaattoq ukiumi atuarfiusumi uani (2020/21) allannguuteqarsimavoq, tassani takuneqarsinnaalluni sulisunit 14-iusunit pingasut perorsaanermik ilinniagaqarsimammata.

Sulisut aalajangersimasut amerlassusaat (tamakkerlugit kiisalu ilinniarsimasut) Tasiilaami elevhjemmemi (2015-2021)

² Paassisutissat amigaataanerat pissutigalugit sulisut paarlakaannerat naatsorsorneqarsinnaasimannngilaq.

Tasiilami elevhjemmemut illut attuumassutillit

Tasiilami elevhjemme sisamanik ukuninnga illutaqarpoq:

Iloqarfik	Atuuffia, taaguutaa	Illup normua	Sananeqarfia	Areali/m ²
Tasiilaq	Atuartut angerlarsimaffiat	B-357	1964/89	180
Tasiilaq	Atuartut angerlarsimaffiat	B-683	1967	191
Tasiilaq	Atuartut angerlarsimaffiat	B-1336	1993	303
Tasiilaq	Skolekantine	B-249	1961	465

Kommuneqarfik Sermersumi 2021-mi illuutinut immikkoortumut pilersaarut pillugu missingiummi tagginneqarpoq ukiunut tulliuttunut 4-5-inut Tasiilami nutaamik elevhjemmemik 1.000 m²-iusumik pisariaqtitsisoqassasoq. Pisortat illuutaannut immikkoortumut pilersaarut missingiutaannaagallarpooq, politikkikullu suli akuersissutigineqarani.

Tamanna politikkikku akuersissutigineqassappat illut pioreersut B-357, B-683 kiisalu B-1336 isaterneqassapput. Taakkuninngali isumaliutersornermut tunngatillugu isumaliutigineqartariaqarpoq Tasiilami ullumikkut elevhjemmep illuutaanut pingasuuusunut assinganik suli pisariaqtitsisoqassanersoq.

Takussutissiami takuneqarsinnaasutut Tasiilami elevhjemmemut skolekantina aamma atavoq (B-0249), taannalu aserfallassimautut nassuiardeqarluni isaterneqartariaqartoq.

Kommuneqarfik Sermersumi pisortat illuutaannut immikkoortumut pilersaarummut missingiummi allaqqavoq kantinap isaternissaa pillugu pilersaarut 2021-mi aallartinneqassasoq 2023-milu naammassineqarsimanissa naatsorsuutigineqartoq.

Tasiilami nutaamik siunissami elevhjemmeliornissamut pilersaarutin atatillugu Meeqyanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivimmit kissaatigineqarpoq elevhjemmemik nutaamik sanaartornermi tassunga atasumik kantiinaqarnissaa igaffeqarlunilu. Aamma taakku saniatigut atuartut angerlarsimaffiat ilassuserneqarpoq. Ini taanna elevhjemmep aqutsisuata inigissagaa, aqutsisoqarfimmit kissaatigineqarpoq ulluinnarni aqutsinermut ingerlatsiner-mullu atatillugu elevhjemmemut qaninnerunissa atanissaalut. Tamanna soorlu efterskolini kostskolenilu ilisimaneqarpoq. Aamma aqutsisup ineqarnermigut elevhjemmemut qaninnerunerata arlaannik pisoqassagaluarpat aqutsisullu takkunnissaq pisariaqalerluni piaartumik taanna takkussinnaassaaq.

4.3. Sanilliussineq

Atuartut amerlassusaat angerlartinneqartartullu

Elevhjemmet taakku marluk piffissami 2015-2021-mi sanilliutis-sagaanni piffissami tassani Tasiilami elevhjemmemi atuartut 132-t tiguneqarsimapput Nuummilu atuartut 81-t.

Nuummili elevhjemmemi atuartut tiguneqartartut piffissami tassani amerleriarssimapput Tasiilamilu ikileriarsimallutik.

Elevhjemminit atuartunik piffissaanngitsukkut angerlartitsiin-nartarnerit Tasiilami amerlanerupput, assersuutigalugu ukiumi atuarfiusumi 2016/17-imí arlaannik pissuteqarlutik atuartut uniin-nartartut piffissami sivikinnermi, uteqqinngitsut sivisunermil-iuunniit uniinnartartut 62 %-iusimapput.

Piffissami 2015-2021-mi Tasiilami elevhjemmemi atuartut ukiumut atuarfiusumi unitsitsiinnartartut 44 %-iusimapput. Nuummi atuartut assersuutigalugit ukiumi atuarfiusumi ataatsimi 15,5%-iupput.

Atuartut illoqarfii / nunaqarfii

Elevhjemmet taakku marluk annermik illoqarfimmit nunaqarfim-miiliunniit ataatsimit tigusaqarsimapput. Nuummi elevhjem-memi atuartut amerlanerpaat Ittoqqortoormiinit tigusaasarpuit (54 %), Tasiilamilu atuartut amerlanerpaat Kuummiuneersuullutik (45 %).

Klassetrinirnut tigusisarneq

Tasiilami elevhjemmemi atuartut amerlanerpaat (64%) 8. klassemi tiguneqartarput, Nuummilu atuartut 33 %-illutik. Nuummi atuartut amerlanersaat tiguneqartut akerlianik 10. klassemi tiguneqartarput.

Isumaginninnikkut atugassarititaasut

Elevhjemmeni tiguneqartartut isiginiaasaagaanni, siornatigut ataasiarlutik arlaleriarlutilluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut pillugit, atuartut amerlanerit Tasiilaminnga-aneersuupput. Tassani atuartut 42%-ii piffissami 2015-2021-mi elevhjemmiemeersut siornatigut avataanut inissinneqarsima-suupput, Nuummilu atuartut 15 %-ii inissinneqarsimasuusarlutik. Taamaalliluni atuartut Tasiilamiittut siornatigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut pingasoriaatingajaannik amerla-nerupput.

Tasiilami elevhjemmemi alianartumik pisoqarsimavoq, tassa piffissami tassani atuartut sisamat imminnut toqussimapput. Elevhjemmemi taassumalluunniit avataani, assersuutigalugu atuanngiffeqarlutik nunaqarfimmuinngerminni. Misissuinermi Nuummi elevhjemmemi atuartut imminnut toquttartunik ilaqqangillat.

Siunissami atuartut amerlassusaat

Ukiuni atuarfiusuni 2028/29-imut elevhjemmenut marlunnut taakkununnga naatsorsuutinit ilimanarpoq maanna ukiumi atuarfiusumi (2020/21) Nuummi aatsaat taamak amerlatigisunik atuartoqassasoq.

Atuartut amerlassusaat 2025/26-p tungaanut appariartortus-saavoq, taassumalu kingorna atuartut amerliartoqqilaalertussa-asallutik. Tamanna siornatigut allaaserineqareersutut Ittoqqor-toormiini atuartut angajulliit atuarpeqqittalersinnaanerannik tunngaveqarnerussaaq. Tasiilami elevhjemmi eqqarsaatigalugu ukiumut atuarfiusumut 2024/25-p tungaanut atuartut amerli-

artornissaat ilimanarneruvoq. Tamatuma takutippaa atuartut amerlassusaasa ullumikkutut ikitsigilernissaat. Tasiilami elevhemmemi Nuummut sanilliullugu amerlanernik atuartoqassaaq.

4.4. Atuartut angerlarsimaffianni unammilligassat

Suleqatigiissitat suliaat, kiisalu elevhemmenut pulaarnerit tunuiliaqtalaralugit, elevhemmeni taakkunani marlunni unammilligassat ajornartorsiutillu suussusersineqarsimapput. Tulliuttuni makku unammilligassat nassuarneqassapput:

Angajoqqaanut toqqissismannnginnej tusaamanerlugaanerlu

Elevhemmit taakku marluk ataatsimut unammilligassaat tassaavoq, angajoqqaat arlallit meeqqamik elevhemmemut aalartinnissaat toqqissismamanartinngikkaat. Elevhemmet allatut oqaatigalugit usaamanerlutaalersimapput oqaluttuat nuanniitsuersarinnerulersutut ilersimallutik. Angajoqqaat toqqissimannignerat pissutigalugu, ilaagitut kingunerisinnaavaa atuartut angajoqqaallu elevhemmemiititsinerminnik aallartinnerliortut, angajoqqaallu ilaasa piffissaatinngagu meeqqaminnik elevhemmemiit angerlartitsiinnarnerannik.

Sulisunik ilinniarsimasunik amigaateqarneq

Elevhemmeni aqutsisut misigisarpaat ilinniarsimasunik atorfinititsiniarnerminnik attassiinnarnissaminnillu ajornartorsiuteqartarmata. Pingaartumik Nuummi elevhemme paaqqinnittarfinnut namminersortunut naleqqiullutik akissarsiatigut unammillerneqartarmat. Aamma elevhemmeni taakkunani marlunni sulisut amerlanerit ilinniagaqarsimasuunngillat.

Angajoqqaanik suleqateqarnerunissamik pisariaqartitsineq

Unammilligassaq ataatsimoorussaq aamma tassaavoq, elevhemmit angajoqqaallu akornanni pitsasumik suleqatigiinnissap qularnaarnissaas pisariaqartinneqarmat. Naak atuartut angajoqqaaminniit ungasikkaluaqalutik, elevhemmit taakku marluk oqaatigaat, angajoqqaat atuartut ulluinnarni pissusaannut eqqarsartariaasiannullu sunniuteqartartorujussusut. Aamma angajoqqaat akisussaaffigaat meeqqaminnik elevhemmemiinneranni eqqortumik tapersorsornissaat, ukiumullu naleqqutunik atisaqartinnissaat. Aamma kaasarfimmioqartinnissaat, tassami atuartut kommunimit kaasarfimmiorsiaat tapertaannaasarmata.

Atuartut 8 klassemi atuartunut inuuasutunut elevhemmemiitsineq

Aamma elevhemmeni aqutsisut isumaqatigaat atuartut 8. klassemiittut amerlasutigut elevhemmemiinnissaannut inuuasupallaartartut. Tamatuma kingunerisarpaa 8. klassemi atuartut ilaquitaminnit ungaseqisut angerlarsilertarmata. Aamma atuartut ilaasa atuagarsornikkut atuarnerminni malinnaanissaminnut piginnaasaqartuaannannginnerat, taamaattumik atuarfimmimalinnaanissaminnik ajornartorsiuteqartarput.

5

QITIUTINNEQARTUT SULINIUTEQARFISSALLU

Tulliuttuni qitiutinneqartut suliniutissallu assigiinngitsut saqqumiunneqarlillu nassuiarneqassapput, taakkulu suleqatigiissitamit suussusersineqarsimapput. Qitiutinneqartut pingarnerit siullermik allaaserineqassapput, taakkulu kingorna suliniuteqarfissat assigiinngitsut saqqummiunneqassallutik. Taakku kingorna suliniutit siuliniuteqarfinni ataasiakkaani aallartinneqartussat tulliutinneqassapput. Naggataani immikkoortuni tamani qitiutinneqartunut skemami eqikkarneqassapput.

Skemat ataani saqqummiunneqartussat suliniutinut tamanut iliusissatut pilersaarutinik suliaqarnernut aallaaviussapput, immikkoortumut pilersaarummut tassunga malinnissallutik. Ukiummullu nalimmassarneqarlutik malitseqartinneqartassapput. Iliusissatut pilersaarutit taamaalillutik sulinermut atortussasapput ingerlatsivimmi, elevhjemmeni kiisalu inerisaanermik suliaqarnermi susassaqtuni peqataatinneqartuni ataatsimut qitiutinneqassallutik.

Sammineqartussaq 1: Sulisunik inerisaaneq suliffiullu avatangiisua

Qitiutinneqartumi pingaaqtinneqarpoq Kommuneqarfik Sermersumi elevhjemmini sulisut suliassaminnik pitsaanermik suliarinninnissaminut makku tunngavigissagaat:

- **sulisut eqqortumik ilinniakkatigut piginnaaneqassasut**
- **suliffimi eqqortumik avatangiiseqassasoq**
- **sulisut isumasiortinneqarlutik, siunnersorneqarlutik allatullu ikorfartorneqassasut**

Qitiutinneqartumi tassani taamaammat suliniutigineqassapput sulisut eqqortumik ilinniagallit suliersinnissaat, kiisalu sulisut ilinniarsimangitsut pikkorissarnissaat. Soorluttaaq sulisut attiinnarnissaannut sulinermanni avatangiisaat nalinginnaasumillu inuulluarnerat pitsangorsarneqassasut.

Sulisut elevhjemmeni pingaaertut isumalluutaapput perorsaanermi pingaaqtumik inissismallutik, elevhjemmimi atuartut atuarnermk avataani inersisimasunik attavii pingarnerit. Sulisut uani pingaarutilittut angajoqqaanut taartaasutut ikiuussinnaasapput, atuagarsornikkut inuttullu inuusuttuaqqat ajugaaneranni, nuannaarneranni aliasunnerannilu sullissisinnaassallutik.

Inuusuttuaqqat, soorlu elevhjemminiittut, ilaqtaminnit ungasissumiitllutik kiisalu illoqarfimmilu atuarfimmilu nutaami nalusminniitllutik sungiusimasamminnilu allaanerungaartumiitllutik atuartut sanngiitsumik inissismasinnaapput.

Taakku saniatigut sulisut atuartut nukittuuneersut inooqataanikkut atuagarsornikkullu ingerlalluartuneersut, atuartut ilaqtariinnit sanngiinnerneersut tarnikkullu inuuniarnikkut unammilligassaqarfinneersut, taamaalillunilu inooqaanikkut atuagarsornikkullu unammilligassaqarfinneersut, kiisalu siuertamut naapertuitinngitumik sakkortuumillu qisuarciartartut aporaassinnanaerat sularisinnaassavaat.

Taamaammat pingaauteqarluinnartuuvoq elevhjemmini sulisut eqqortumik perorsaanikkut suliatiqullu piginnaaneqarnissaat, kiisalu elevhjemmini ilinniarsimasunik ilinniarsimangitsunillu sulisussarsiornermut, attassiinnarnissamut ineriertortinnissaallu pillugit suliniartoqassaaq.

Suliassaqarfik 1.1: Sulisussarsiortarneq sulisorisanillu atatitsiniartarneq

Elevhjemmeni sulisut pissarsiariniarneranni attanniarnerannilu ukkatarineqassapput, suliati suut elevhjemmimi sulinissamut kajumissaataasinnanaersut, sulisunik kajumilersitsillutillu attassinissamut iluaqutaasinnanaersut paasiniarlugit. Taakku tassaasinnappaqt ineqarneq, piginnaasanik inerisaaneq suliffiullu avataa pitsaasoq, ilaqtigut pitsaasumik aqtsinermik, sulianut tunngasunik isumasioqatigiissinnaanermik, kiisalu suleqatinut ataqtigilliuarnermk imaqarsinnaasut

Suliniutissat

Elevhjemmini sulisut aqutsisullu akornanni suliffitsialak qanoq paasineqartarnersoq pillugu oqaasertaliinissamut suliaq aallatinneqassaaq. Kiisalu tassani sulilernissamut suli pilerinarsaassagaanni qanoq iliortoqarsinnaersoq ilangullugu eqqarsaatigalugu.

Sulisunut ineqartitsisarneq eqqarsaatigalugu ilaqtigut assersuutigalugu misissorneqassaaq. Atorfinnut inuttassarsiuvussinermi ineqartitsisinnaaneq qanoq annertutigisumik atugaassanersoq, matumanilu taakku amerlinissaat pisariaqartinneqarnersoq.

Suliffitsialammik suliaqarnermut atatillugu suliffiup avatangiisaa immikkut ukkatarineqassaaq, matumanilu elevhjemmini aqtsisut kaammattorneqarpot sulisut naammagisimaarinerannut tunngasunik misissuinernut (MTU) kiisalu suliffeqarfimmik nalilersuinernut (APV) sulisut misissuiffigineqarnissaannut peqataassasut.

Pitsaasumik aqutsineq piginnaasanillu inerisaaneq pillugit suliassaqarfik 1.2 takuuk.

Suliniuteqarfissami 1.1-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aala-jangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasaqarnik-kut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartin-nera/malitseqartitsineq)
Suliffitsialammik oqaasertaler-suiniarnermi elevhjemmini sulisut akornanni suliamic aallartt-sineq.	Aallartin-neqan-ningilaq.	Elevhjemmit suliffitsi-alanerannik suut tunngaviunersut pillugit qulaajaaneq, kiisalu suut pitsangorsartaria-qarnersut ilanngullu-git eqqarsaatigalugit. Ajornannigippat sulisut peqataatillugit.	Elevhjemmini aqutsisut inger-latsivik suleqati-galugu.	Missingersuutit iluanni sularineqar-sinnaavoq.	2021-p aallartinnerani im-mikkoortumut pilersaarut politikkikkut sularineqareer-lunilu akuersissutigineqa-reerpat.
Sulisut naammagisimaarineran-nik misissuuineq (MTU) aamma suliffimmik nalilersuinerup (APV) inger-lanneqarnissa ukkatarineqar-nissaalu.	Aallartin-neqan-ningilaq.	Sulisut APV-mi aamma MTU-mi peqataanissaan-nik kaammattorlugit inuulluarnermut sulif-fimmiul avatangiisit pillugit akissuteqarnisaat qaffassarniarlugu. Taamaaliornikkut suli-niuteqarfissat eqqortut suussusersineqarnias-sammata.	Elevhjemmini aqutsisut inger-latsivik suleqati-galugu.	Missingersuutit iluanni sularineqar-sinnaavoq.	Kommunemi MTU/APV-mik tullermik aallartisoqan-ninnerani aallartinneqas-saaq.
Sulisussarsiorluni inuttassarsiorne-rit kiisalu siam-masinnerusumik taakku saqsum-miunnissaannik ukkatarinninneq.	Aallartin-neqan-ningilaq.	Atorfimmut inuttassar-siorneq fagcheffimut akuerisassanngorlugu nassiunneqarsinnaavoq. Atorfii inuttassarsiorlugin allagartaliussat pitsaussaasa qulakkeernissaan-nut ingerlatsivik ikuus-sinnaavoq.	Elevhjemmini aqutsisut inger-latsivik suleqati-galugu.	Missingersuutit iluanni sularineqar-sinnaavoq.	Maannangaaq aallartereer-neqarsinnaavoq, assersuut-igalugu elevhjemmini inut-tassaqtinnejangtsunik inuttalerneqartariaqartunillu tullianik sularinninnermut atatillugu.

Suliassaqarfik 1.2: Sulisunik piginnaanngorsaaneq aamma sulisunik inerisaaneq

Elevhjemmini tamani sulisut, pingaartumik ilinniarsimanngitsut, tunngaviusumik perorsaanermik piginnaanngorsarneqartaria-qarput. Kiisalu meeqqat inuusuttullu suut takutinniagaannik paasinnissinnaanerunermut tunngasunik. Taakku saniatigut suliassaqarfinni piginnaanngorsaasoqartariaqarpoq, soorlu oqaloqatiginneriaatsini, aporaannernik aaqqiissuteqarniarnerni, kinguaassiuutitigut sammivit, persuttaanermik pitsaaliuinermi, inuusuttunik unammilligassaqartunik sularinninnermi, kiisalu inuunerlunnermik aamma/ imaluunniit kannguttaatsuliorfigi-neqarsimasunut ertiutinik paasinninniarnerni.

Taakku saniatigut inuusuttunik inuusuttuaqqanillu sullissinermi piginnaanngorsaasoqartariaqarpoq, kiisalu imminut toquettar-nerup akiorniarnerani, imminullu toqoriartut sullinnissaannut tunngasut aamma eqqarsaatigalugit.

Elevhjemmeni sulisut misilitakkani paarlaaqatigiissinniarlugit isumassarsiortinniarlugillu elevhjemmini sulisut paarlaaqatigi-inissaat aaqqissunneqarsinnaavoq. Uani elevhjemmini ulluinnarni sulisut paarlaaqatigiissapput.

Aamma elevhjemmini taakkunani marlunni aqutsisut ineriat-torrinnissaannut suli annermik suliassaqarpoq.

Suliniutissat

Sulisut suni piginnaanngorsaqqinnissaat pikkorissarneqarnissaal-lu misissuiffigineqarlutik qulaajaavigineqassapput, matumanilu elevhjemmini taakkunani marlunni assigiinnqissuteqarnersoq mili-sissorneqassalluni. Aamma uani qulaajarneqassaaq elevhjemmini

pikkorissarnernut piginnaanngorsarnernullu atorneqartussanik missingersuutini illikartinneqarsimasut, piginnaanngorsaaner-mut matussusiisinaanersut imaluunniit tassunga siunertamat allanik aningaasanik qinnuteqartoqartariaqassanersoq. Aamma isumaliuitigineqassaaq piginnaanngorsarluni pikkorissaasartut sorliit atorneqarsinnaanersut. Taamaaliortoqassaaq sulisunik piginnaanngorsaermet tunngasumik ataatsimoortumik ilin-niarnissaannut pilersaarusiortoqarnissaa siunertaralugu.

Elevhjemmini pitsaasumik aqutsineq kiisalu aqutsisunik ineriat-tortitsinissat qulakkeerniarlugit oqaasertalersorneqassapput piumasaqaatit naatsorsuutillu, sorliit elevhjemmini aqutsisut naammassisinnaassagaat, matumani elevhjemmini "pitsaasumik aqutsineq" pillugu ilisarnaatit ilanngullugit. Tassunga aamma ilanngullugu qulajajarneqassaaq ilinniarnissamut pilersaarutikkut piginnaanngorsaalluni ineriat-tortitsisussanik, piginnaanngor-saataasunillu pikkorissaanerit, aaqqissuussinerit ilinniaqqin-ne-rilluunniit. Suut elevhjemmimi aqutsisut iluaqutigisinnagaat aqutsisullu aqutsisunenerannut piukkunnaatigisinnasaat aamma eqqarsaatigalugit. Taassuma saniatigut Tasiilami atuartut anger-larsimaffianni aqutseriaatsimik pilersitsisoqassaaq, atuartut angerlarsimaffianni aqutsisoq toqqaannartumik atuarfimmut tunngasuni fagchefimut attaveqartartunngorlugu.

Elevhjemmeni sulisut misileraalluni paarlaassinnanerit ataasiak-kaat maanna aallartisimalereerput. Taakkunang misilitakkat katarsorneqassapput nalilersuinissaq siunertaralugu. Kiisalu aaqqissuussineq ingerlaannassanersoq aamma/ imaluunniit siunissami annertusarneqassanersoq nalilersorneqassalluni.

Elevhjemminut atasunik imaluunniit taakku avataannit tarnip pissusaanik ilisimasalinnik suleqateqarnermik elevhjemmit tamarmik pitsaasumik misilittagaqarluarput, taakkulu aamma sulisunut aqqutissiuusuarluti. Nuummi qaammammut avataanit tarnip pissusaanik sulisunik aqqutissiuisarpooq. Tasiilami pingasunngornerit tamaasa sulisut ataatsimiinneranni ataatsimut aqqutissiuunneqartarput. Aamma ulluinnarni pigaartut ullormut pingasoriarlutik paarlanneranni qanoq ingerlanermik

nalunaarutiginnilluni sulisut paarlanneranni ingerlatitseqqiluni oqaloqatigiiptoqartarpooq. Elevhjemmini suliniutit taakku ingerlaavartumik ukkatarineqarlutik nutarterneqartassapput, sulisunut coaching, ullup ingerlarnanik suleqatinut ingerlatitseqqiineq, kiisalu aqqutissiuineq atuttereerpoq. Kiisalu taakku aaqqissuussat qanoq annertusarneqarsinnaanersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliniateqarfissami 1.2-mi sulinuitissat takussutissartaat:

Sulinuitit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningasaqarnikkut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartinnera/malitseqartitsineq)
Elevhjemmini sulisunik aqutsisunnilu ilinniarnissamut pilersaarummik suliaqarneq.	Aallartinne-qanngilaq.	Ataatsimoortumik pilersaarummik aamma piginnaangorsaqqiernik piginnaasanillu inerisaanermut pisariaqartitsinermk nalilersuinermk ataatsimoortumik imaqassaaq.	Elevhjemmini aqutsisut ingerlatsivim-mik suleqateqarnerat.	Ilinniarnermut pilersaarusiorneq missingersuutit iluanni sularineqarsinnaavoq. Taamaattoq ilinniarnermut pilersaarummik pikkorissaanernillu piviusunngortitsinermut atatillugu aningaasaliissutit ilaqqinnissaannut qinnuteqarnissaq pisariaqlersinnaavoq.	2021-p aallartinnerani immik-koortumut pilersaarut politikkik suliarineqareerlunilu akuersissutigineqareerpat.
Elevhjemmini aqutsisut suliassaannik nassuaaneq, matuman piumasqaatit naatsorsuutillu.	Aallartinne-qanngilaq.	Elevhjemmini aqutsinermut piginnaasat sorliit pisariaqartinneqarnerisa qulaajarnerat, ilaati-gut aqutsisunut ilinniarnissamut pilersaarummuk ilaatinneqarsin-naasoq.	Ingerlatsivik elevhjemmini aqutsisut suleqatigalugit.	Missingersuutit iluanni sularineqarsinnaavoq.	2021-p aallartinnerani immik-koortumut pilersaarut politikkik suliarineqareerlunilu akuersissutigineqareerpat.
Aalajangersimasumik aaqqissuussinissaq siunertaralugu sulisut paarlattarnerannik misilittagaagallartunik katersineq.	Paarlaaqati-giinnermik misilittaaneq 2021-mi upernaakkut aallartinne-qarpoq.	Sulisut paarlaaqati-giissimasut naatsu-mik nalunaarusior-nissaannik/naliliinis-saannik piumpaffigineqassapput.	Elevhjemmini aqutsisut ingerlatsivim-mik suleqateqarnerat.	2021-mi misileraaneq maanna missingersuutit iluanni ingerlan-neqarsinnaavoq. Aalajangersimasumik aaqqissuussisoalis-sappat amerlanernik aningaasaliisoqartariaqarnissaan naliersorneqassaaq.	Misileraaneq ingerlanneqarpoq. 2021-p aallartinnerani suliniummik nalilersuineq.
Elevhjemmini sulisunut maanna coaching/supervision pillugu neqeroorutip attatiinnarnissaa.	Aallartinne-qareerpoq.	Aaqqissuussap attatiinnarnissaa aningasaqarnikkullu pingartinneqarnissaanpillugu equmaffiginissaap pingaaruteqartorujussuovoq.	Elevhjemmini aqutsineq.	Maanna missingersuutit iluanni matussuserneqarsinnaavoq.	Aaqqissuussineq aallartereeरpoq.

Sammineqartussaq 2:

Atuartunut perorsaanikkut atuagarsornikkullu sinaakkutit eqqortut

Illoqarfinnit nunaqarfinniilluunniit minnermeelrungi illoqarfimmuit atuarfimmullu annermut nuunneq sakkortuumik allanganorne-rusinnaavoq, atuartut ilaannut sungiunniaqqaagassaaq. Ilaatigut tassaavoq angajoqqaat nakkutilliisorinagit illoqarfimmuit pineq, saaffissatut periarfissat, ulapaartoqarnera inooqatigiinnermi tunngasut illoqarfimmii minnermi nunaqarfimmiluunniit sungi-usimasamit allaanerujussuusut. Taakku qaatigut aamma atuartut illoqarfijit atuarfiini angajullerni aallartikkaangamik atuagarsor-nikkut piumpasaqarfingineqarnerat annertusisarpooq.

Taamaammat elevhjemmini atuartunut perorsaanikkut atua-

garsornikkullu eqqortumik ikorfartorneqarnissaat pingaaruteqarluinnartuuvoq. Tamanna ilaatigut sularineqarsinnaavoq elevhjemmini atuartussat angajoqqaavilu elevhjemmimi inuunerup qanoq ininneranut piareersarnerisigut, minnerunngitsumillu atuartunut angajoqqaanullu elevhjemmemiisitsinermi sunik piumpasaqateqartoqarnersoq naatsorsuuteqartoqarnersorlu ersarissarnerisigut. Elevhjemmimi najugaqarnermi malittarisassat nalinginnaasut malinnissaannut tunngasunik aamma naatsorsuutinut tunngasunik, minnerunngitsumillu ataqatigiinnermut ikinngutigiinnernullu ilanngunnissamut tunngasut.

Akerlianik atuartut malittarisassat, piumasaqaatit naatsorsuutilu malitassaat ilaqtariinni nalinginnaasuni ingerlalluartunilu assingalungit ingerlanissaat pingaruteqarpoq.

Aamma atuartut atuarfiup saniatigut ilinniakkerinermi atuagarsornermik eqqortumik ikiorneqarnissaat ikorfartorneqarnissaallu pillugit neqeroorfingineqassapput, atuakkerinermi atuarnerannilu ikorfartorneqarlutillu kajumilersinneqassapput. Aamma pingaruteqarpoq atuartut angajoqqaatik ilaginnginneranni peqqissunik aalaajaatsunillu inersimasunik tarrorsorfigisinnasaminnik inersimasunik arlalinnik peqarnissaat. Kiisalu angajoqqaat atuartuutimminik angerlarsimannginneranni elevhjemmimiinnerannilu inuttut pitsasumik ineriarngerat nammineernerulerallu ikorfartorlugulu akuersaassagaat.

Aamma meeqqat ataasiakkaat elevhjemmini atuartut meeqqat atuarfiannit inersimasunngornermut, ilinniartunngornermut sulilernermullu ikaarsaernerat ukkatarineqassaaq. Atuartut ataasiakkaat ilinnialernissaannut kaammattornissaat pingartaaruvoq, matumanilu ilinniakkap sorpassuarnut perarfissiisinnanera pillugu ilisimatitsisarnikkut. Aamma elevhjemmini atuartut immikkut piginnaasaat, ilisimasaat nalunngisaallu pillugit ikorfartorneqassapput, kajumissaarneqarlutik akuersaarneqarlutillu.

Aamma naggataagut minnerunngitsumillu elevhjemmini taak-kunani marlunni sulisut amerlassusaat naammannersoq naliler-

sussallugu pisariaqarsinnaavoq, kiisalu maanna sulisussarsior-nermi naammannersoq ilangullugu eqqarsaatigalugu.

Suliassaqarfik 2.1: Nuummi atuartut atuarfimmut ataatsimoortinnejnarerat

Manna tikillugu Nuummi Ittoqqortoormiineersut atuartut atuarfimmiaataatsimi, tassa Kangillinnguit Atuarfiani ataatsimoortinnejnarneqarsimapput. Atuartut taakku akornanni ataqtigijinnerat ataatsimooqatigiinnerallu nukittorsarniarlugit. Ukiimi atuarfiusumi uani Nuummi elevhjemmimi atuartut atuarfinnut assigiinngitsunut sisamanut agguataagaapput. Elevhjemmimi atuartut ataqtigijinnerannik ataatsimooqatigiinnerannillu nukittorsarnerisa saniatigut, taakku atuarfimmut ataatsimut ataatsimoortinnerisigut, elevhjemmip atuarfullu suleqatigiinnerannik aamma nukitorsaataasinnaavoq. Tamannalu ullumikkut atuarfinnut sisamanut assigiinngitsunut agguataarisimanermeri ajornakusoortitsisarpoq.

Suliniutissat

Nuummi elevhjemmimi atuartut atuarfimmut ataatsimut ataatsimoortinnejassapput, tassungalu atatillugu atuarfimmutsorlermut inissinneqassanersut isumaliutigineqassaaq. Assersuutigalugu Nuummi atuarfissarsuarmiisanersut, taanna pilersaarutit naapertorlugit august 2023-mi naammassineqarsimassaaq.

Suliniuteqarfissami 2.1-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaas-oq	Aningaasa-qarnikkut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartinnera/malitseqartitsineq)
Nuummi elevhjemmimi atuartut Nuup qeqqani atuarfissami aug 2023-mi naammassineqartussami ataatsimoortinnejnernissaat sulissutigineqarpoq. Tamanna nallertinnagu ingerlatsiviup anguniarpaa atuartut atuarfinnut amerlanerpaanut marlunnut ag-guaannissaat.	Ukiimi atuarfiusumi 2022-2023-mi aallartin-neqarsin-naavoq.	Atuarfittaap 2023-mi naammassinissaata tungaanut ingerlatsiviup anguniarpaa atuartut amerlanerpaamik atuarfinnut marlunnut aggaannissaat.	Ingerlatsivik.	Aningaasaliis-sutit iluanni ingerlanneqar-sinnaavoq.	Aug 2023-mi atuutilersimanis-saa naatsorsuutaavoq.

Suliassaqarfik 2.2: Perorsaanermi pingartitat

Elevhjemmini tamani perorsaanermi pingartitat suliarineqassapput, taakkulu sulisut atuartunki perorsaanermik sulineranni ersarissumik sammiveqartumik sulinissaannut tikkussisuussapput. Perorsaanermi pingartitat assigissaarneqassapput atuartunkiakuersaartuunermik isumassuisuunermillu ersersitsisuussallutik.

Suliniutissat

Ingerlatsivinni aqutsisut, elevhjemmeni aqutsisut, sulisullu akornanni perorsaanermik ataatsimoorullugit pingartitat pilugit kissaatit, anguniakkallu pillugit paasinianermik sulineq aallartinnejassaaq.

Suliniuteqarfissami 2.2-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasa-qarnikkut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartinnera/malitseqartitsnera)
Perorsaanikkut pingartitanik suliaqarneq.	Aallartinne-qanngilaq.	Perorsaanermi pingartitanik suliaqarnermut atatillugu perorsaanermik qitiutitanik tunngasunik allanut tunngasut iluaqtigalugit oqaluuserineqarsinnaapput soorlu Tasiilami suliniut "KRAP" (Kognitiv, ressourcefokuseret og Aerkendende paedagogik).	Ingerlatsiviup sulineq elevhjemmemi aqutsisut qanumut suleqatigalugit aallartillugulu isumagissavaa.	Missingersuutit iluanni suliarineqar-sinnaavoq.	2021-p aallartinnerani immikkoortumut pilersaarut politikkikket suliarineqareerluni akuerineqarpat.

Suliassaqarfik 2.3: Piareersaalluni pulaarneq ineqarnerlu kiisalu paasissutissat

Atuartut elevhjemmeni aallarttinginneranni angajoqqaat atuartullu akornanni piaartumik attavinnik pilersitsinissaq pingartinneqassaaq. Aamma atuartut elevhjemmemiinnerat tamaat angajoqqaanik suleqateqarneq ingerlaavartumik ukkatarineqartiaqarpoq. Aamma isumaqatigisssusiorqarsinnaavoq atuartut elevhjemmemiinneranni piumasaqaatinik naatsorsuutinillunaammassinninnissaannut tunngasunik, kiisalu ikinngutigiinnut ilaanissamut ataatsimooqatigiiinnissamullu tunngasunik.

Siornatigullu misilittagaqarfigineqarpoq atuartut elevhjemmemiinnissaannut piareersarneqartarnerat, elevhjemmeni aqutsisut nunaqarfinnukartarnerat. Kiisalu atuarfiup aallarttinginnerani atuartussat elevhjemmenut pulaartinneqartarnerat kaajallaasin-neqartarnerallu pingaaruteqartorujussuuusoq.

Suliniutissat

Angajoqqaanut atuartunullu paasissutissanut tunngasunik quppersagaliortoqassaaq, atuartut angajoqqaallu piareersaatis-saannik imalinnik elevhjemmemi suut neqeroorutanersut pilugit. Kikkunnut sammitinneqarnersut, Nuummi atuarfiit sorliit elevhjemmemut ataneqartinneqassanersut, kiisalu ukiup ingerlanerani elevhjemmemi sunik sammisassaqtitsisoqassanersoq. Aamma paasissutissatut quppersakkani allaaserineqassaaq atuartut elevhjemmemiinneranni angajoqqaanut atuartunullu suut piumasaqaataanersut naatsorsuutaanersullu, elevhjemmemi pingaartitat kiisalu ileqqorissaarnermut malittarisassat.

Nunaqarfinnut piareersaataasumik tikeraarsinnaanermut periarfissat sinaakkutissallu misissorneqassapput qulaajarneqarlutillu. Missingersuusiornermi pingartinneqassaaq atuarfiup aallarttinginnerani, piareersaataasumik tikeraernermut atatillugu, angalanermut aningaasartuutit sorliit pingarnersiorneqassanersut. Aamma atuarfiup aallarttinginnerani atuartut elevhjemmimi najugaqarnissaannut piareersaataasumik tikeraarsinnaaneri pillugit periarfissat misissorneqassapput.

Suliassaqarfimmi 2.3-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aala-jangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasaqarnik-kut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartinneq/malitseqartitsineq)
Atuartut anger-larsimaffian-niiliinginnermi aallarttinginner-milu paasissutis-sat suliarineqas-sapput, tassunga ilangullugu kommunip nittartagaa neqeroorutinut tunngatillugu nutarterneqas-salluni.	Aallartin-neqan-ningilaq.	Paasissutissanik suliat suliani allani killifiit malil-lugit nalimmassarneqartassapput. Taamaalillutik elevhjemmeni malitta-risassat, neqeroorutit perorsaanermilu pingaat-titat ass. quppersakkani ilaatinneqassallutik.	Elevhjemminik qanumit sule-qateqarnermi ingerlatsivik.	Missingersuutit iluanni suliarineqar-sinnaavoq.	2021-p naalerterani immik-koortumut pilersaarut politikkikku suliarineqareerluni akuerineqarpat.
Piareersaalluni tikeraernermit elevhjemmip sinaakkutaa-sa iluanni aningaasat qulaajarneri. Kiisalu allanik aningaasalii-soqarnissaanik pisariaqartitsi-nerup nalilersor-nera.	2021-mi piareer-saataasumi kti-kaererit aallarti-saqqiler-put.	Tassunga siornatigut aningaasaliiisoqarsima-galupoq, pissutilli piumasaqaatillu atuuttut iluamik qulaajarneqarsi-manngillat nassuarneqarillu.	Ingerlatsivik elevhjemmenik suleqateqar-luni.	Missingersuutit iluanni suliarineqar-sinnaavoq.	2021-p aallartinnerani immik-koortumut pilersaarut politikkikku suliarineqareerluni akuerineqarpat.
Atuarnerup aallarttinginnerani piareersarluni elevhjemme-miinnejillugu periarfissap misissornera.	Aallartin-neqan-ningilaq.	Piareersaalluni tikeraartsinerit taakku pillugit pilersaarusroneq aqqis-suussinerlu nassuarne-qassapput. Tassungalu atatillugu suliniutip piviusunngortinnissaanut aningaasaqarnikkut nalil-lersuisoqassaaq.	Ingerlatsivik elevhjemmenik suleqateqar-luni.	Nalilersorneqassaaq suliniut maanna missingersuutit iluanni ingerlanne-qarsinnaanersoq. Naatsorsuutigine-qarpoq tassu-nga siunertamut aningaasanik qin-nuteqartoqqaqqin-nissaa pisariaqartineqassasoq.	2021-p aallartinnerani, immik-koortumut pilersaarut politikkikku suliarineqareerluni akuersissutigineqareerpat. Piareersaalluni tikeraernermut ataavartussamik aqqis-suussinissamut aningaasanik qinnuteqarsinnaaneq piviusorsioraanni 2022-mi 23-miluunniit missingersuusiornermut atatillugu tamanna pisinnaassaaq.

Suliassaqarfik 2.4: Siunnersorteqarneq

Atuartut inersimasunik elevhjemmemi sulisuunngitsunik attaveqartarnerisa patajaallisarnissaat anguniarlugu siunnersorteqarneq atorneqalissaaq. Siunnersortit taakku isumassuisuussapput mali-gassiuuisuussallutilu, atuartullu suliassaannik aamma ikortarlugit.

Siunnersortit suliaat atuartut ataasiakkat pisariaqartitaannit aallaaveqassapput, atuartunut inersimasunik attavissaaleqisunut pingaartumik atorneqassallutik. Imaluunniit sunneruminartunut kiserliortunulluunniit qinngasaarneqartartunut, ulluinnarni oqimaatsorsiortunut, imaluunniit annilaanganermik, isumakillornermik, puullaqaqinermik assigisaannillu annikitsumik eqquaasunut atorneqassallutik.

Suliniuteqarfissami 2.4-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasaqarnikkut tungavissaq	Piffissaliussaq (Aal-lartinnera/malitse-qartinnera)
Nuummi elevhjemmemi Røde Kors suleqatigalugu siunnersorteqarnermik misilinermitt kiisalu Tasiilami elevhjemmemi misilitakkani katersineq.	Aallartinneqanngilaq.	Misilittaaneq Nuummi elevhjemmemi aallartinneqareerpoq. Tasiilami aamma aaqqissuussaqarpoq sulisut inuttut attaviat atuartunut 3-4-nut attaveqataallutik.	Ingerlatsivik Nuummi elevhjemmemi aqtsisumik suleqateqarluni.	Aningaasaliissutit iluanni.	2022-p aallartinnerani misileraaneq piffissami ingerlareersimalerpoq.
Elevhjemmeni taakku-nani marlunni ataavartussanik siunnersorteqarneq atuartut angerlarsimaffii pillugit nalunaarusiassami piumasqaatit naaper-torlugit.	Aallartinneqanngilaq.	Nalunaarummi nutaami siunnersorteqarneq elevhjemmeni piu-masaqatinut ilaavoq.	Atuartut angerlarsimaffianni aqtsisut.	Siunnersorteqarneq aallaaviatigut maanna aningaasaliissutaasut iluan-ni pilersinnejassaaq kaju-missutsimik siunnersortaa-rusuttut, ass. NGO-neersut inuussutissarsiortuneersuluunniit aallaavigalugit.	Nalunaarutip nutaap atuutilernerani taman-na aallartissaq.

Suliassaqarfik 2.5: Atuartut atuakkerineranni ikuunnissamik neqeroorfigalugit

Elevhjemmeni sulisut qanoq ilillutik pitsaanerpaamik atuartut atuagarsornikkut ilinniagassatigut tapersersunissaat anguniarlugu sulissutigineqassaaq. Taakku saniatigut elevhjemmip qulak-kiissavaa atuartut ilinniagassaannut tunngasunik paassisutissanik atuarfiit tunniussisassasut, ilaatigut intranet aqutigalugit.

Suliniutissat

Elevhjemmit pitsaanerpaamik qanoq iliorlutik atuartut ilinniagassaannik ikorniarlugin pilersaarusiortoqassaaq, matumanilu ullumikkut periaatsit atuuttut suunersut ilangngullugit eqqarsaatigalugit. Pilersaarummi tassani isiginiarneqassaaq elevhjemmit

Suliniutissat

Maanna Nuummi elevhjemmemi misileraatitut Røde Kors suleqatigalugu, siunnersorteqarnermik atuinermik pilersitsisoqalerpoq. Elevhjemmeni tamani aaqqissuussaqareerpoq, tassa sulisut atuartunut arlalinut attaveqataallutik, attaveqatillu taakku angajoqqaanut aalajangersimasumik attaveqartarpit. Nuummi misileraanernit Tasiilamilu aaqqissuussamit misilitakkat killiffillu katersorneqassapput. Aamma nalunaarutissap atuutilernera sioqqullugu elevhjemmeni taakkunani marlunni atuuttussanik siunnersorteqarnermik pilersitsiniarnermi, ilusilersorneqarnera pilersinneralul suliarineqassapput.

2.5-imi suliniuteqarfiiit:

Suliniutit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasaqarnikkut tungavissaq	Piffissaliussaq (Aal-lartinnera/malitse-qartinnera)
Maanna neqeroorutaasumik takutitsumik suliaqarneq, kiisalu ilinniakkerinermi neqeroorut, kiisalu siunissami ilinniakkerinermerik ikiorteqrissamik neqeroorummut piumasqaatit.	Aallartinneqanngilaq.	Nalunaarutissa-mi elevhjemmeni ilinniakkerinermi ikuuttarnissaq piu-masaqataavoq.	Ingerlatsivik elevhjemmenik suleqateqarluni.	Pilersaarusiorteqarneq takussutissallu suliariineri missingersuutit iluanni suliarineqarsinnaapput.	Maanna aallartinneqarsinnaavoq.

atuarfiillu tassunga qanoq suleqatigilliarsinnaassanersut pillugu suleriasissaq, kiisalu atuarfiit suleqatigalugit elevhjemmeni neqeroorouteqarsinnaanersoq ilangngullugu. Taakku saniatigut isumaliutigineqassaaq atuartut atuagarsornikkut sanngiisut nukittuullu qanoq iliorluni pitsaanerpaamik ikorfartorneqassersut. Aamma ersarissumik piumasqaataassaaq elevhjemmip atuartunut ilinniagasserinassamut ikuussinnaanerannut periarfissaassasoq. Atuartut ilinniakkerinermissaminut init tulluuttuunissaat pilersaarummi tassani ilaatinneqassapput. Suliniutit 3.1-imiittut aamma takukkit.

Suliassaqarfik 2.6: Ilanniartut ataasiakkaat elevhjemmenit ilinniarfinnut suliffimmulluunniit ikaarsaarierneranni ukkatarineqarnerat

Atuartut elevhjemmemersut meeqqat atuarfiannik naammas-sinnikkunik sunik qinersinersut pillugit paasissutissanik katersineq pingaaruteqarpoq. Matumanilu qassit assersuutigalugu 10. klassep kingorna ilinniarnissaminnik sulilernissaminnilluunniit pilersaaruteqarnersut. Aamma malinnaavagineqassaaq atuartut 10. klassemersut qassit meeqqat atuarfianni misilitsinnermik angusinersut pillugit.

Suliassaqarfimmi 2.6-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasa-qarnikkut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartinnera/malitseqartin-nera)
Atuartut meeqqat atuarfiannik anigunic misilitsinnerminnillu naammassis-nikkunik pilersarutaat pillugit paasissutissanik katersineq.	Ukioq atuarfiusoq 2020/21-p naalernerani aallartippoq.	Elevhjemmenut tunngatillugu paasissutissanik katersisarnernut aalajangersimasumik ilanngunneqassaaq.	Ingerlatsivik elevhjemmenik suleqateqarluni.	Missingersuutit iluanni suliarineqarsin-naavoq.	Ukiumi atuarfiusumi 2020/2021-mi 10. klassenik inaarutaasumik misilitsinnerannut atatillugu aallartinneqassaaq.

SAMMINEQARTUSSAQ 3:

Peqqissuseq atugarissaarnerlu

Peqqissumik sammisassaqrifusumillu peqqinnartunik nerisa-saqrneq, timikkut aalaneq pitsasunillu ileqkoqarneq pingaa-tuupput, taakkumi peqqissuunermik, inuulluarnermik inger-lalluarnermillu tunngavissiisarput. Inuuusuttuunermi, aammali inersimasunngornermi. Aamma ilinniarinnaanerat pitsaanerulisiaaq, nukissaqarnerulerlutik ulluinnarnilu qiimanerulerlutik. Aamma timigissarneq timersornerlu ukioqatinik peqataeqarluni pisassaaq, taamaalillutik ataqtigiinnerat ikinngutigiinnerallu nukittorsarneqassalluni.

Peqqissuseq atugarissaarnerlu timikkut aalanerinnaanani lu peq-qinnartunik nerinerinnaanngilaq, aammali tarnikkut eqqarsar-taatsikkullu peqqissuseq atugarissaarnerlu apeqquataappu. Neriulluarneq, piumassuseqarneq imminullu pingaaartinneq kiisalu annerni minnernilu ataatsimoorfiusuni inuuusuttunermi pinngitsoorneqarsinnaanngillat - aamma ilaqtariinnit inooqati-giinninnerlu sakkortuumemeeraluaraanniluunniit. Qinngasaarineq, immikkoortsineq ataatsimoonermillu peqataatisinnginnejq akuerineqarsinnaanngillat.

Aamma peqqinneq inuunerissaarnerlu tassapput inuuusuttu imigassamut akisussaassuteqartumik oqimaaqatigiissumillu atuilersuunissaa, kiisalu pujortartarnerup aanngajaarniutinillu atuisarnerit pitsaaliorissaat suliarineqaatigaluni. Aamma taakku saniatigut inuuusuttu peqqissumik kinguaassiutitigut atuisuu-lernissaat nappaatipilunnik pitsaaliorfiusoq. Kiisalu naartuna-veersaatinik atuiffiusoq, aammali nammineq killissanik allallu killissaannik ataqqinnilluni atoqatigiinnermi ileqkoqalerneq.

Aamma elevhjemmip kommunalbestyrelsemi partiit suleqatigiis-sut anguniagaannut ilaatinneqassapput, tassanilu qulakkeerni-arneqarpoq meeqqat inuuusuttuaqqallu meeqqat atuarfianniittut amerlanerit aalanerulernissaat. Tassunga pissusissamisuussaaq elevhjemmimi ingerlatsiviup peqqinnerunissamik suliniutaanut periusissiassamut ilaatinnissaat. Tassunga atatillugu immikkoor-tumut pilersaarut aamma iliuusissatut pilersaarutit, nutarterne-qartariaqassapput. Kiisalu kommunini sullivinni paaqqinniffinnilu peqqinnartunik siursaalluni suliniutinut periusissialornermut atatillugu amerlanernik aningaasaliisoqartariaqassalluni.

Suliassaqarfimmi 3.1: Nerisassiorneq nerisaqarnerlu

Atuartut peqqissusaannik, inuulluarnerannik ilinniarnerusinna-nerannillu siursaasussanik, peqqinnartunik inuussutissaqarlu-artunillu nerisassaqarnissaat ukkatarineqassaaq.

Aamma nerisassat pingaarerit akunnermiliussallu suliarisarnerat nerineqartarnerallu ukkatarineqarnerussapput. Inooqatigiinnik-ku perorsaanikkullu atorneqarnissaat siunertaralugu, tassani atuartut assersuutigalugu nerisassiornermi iggavilerinermilu paarlakaallugit peqataatinneqarlutik inuussutissat, eqqiliuisaar-

neq nerisassallu qanoq piareersarnissaat annerusumik ilinniar-titsissutigineqarlutik.

Aamma Tasiilami elevhjemmemi atuartut annerusumik nereqati-giittassapput, soorlu ullaakkorsiornerni akunnermiliuttunillu nerinerni elevhjemmemi pisarluni ullumikkutut pinnani. Tassa taakku tamangajammik atarfimmi kantinami elevhjemmem-mut atasumi immikkoorlutik pisarpaat. Allatut oqaatigalugu angerlarsimaffituulli nalinginnaasutut atuartut namminnejq akunnermiliutinik taniisinnaasariaqarput.

Suliassaqarfimmi 3.1-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aala-jangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasaqarnikkut tunngavissaq	Piffissalius-saq (Aallar-tinna/malit-seqartinna)
Ataatsimut pilersaarut, atuartut nerisassiornermi peqataatinneqarlutik, uanilu ilinniartitsut peqqinnartunik elev-hjemmeni taakkunan marlunni nerisassior-nermut tunngasuni.	Aallartinneqanngilaq.	Tasiilami elevhjem-memi nerisassanik akunnermiliussanik pisinnaanerat kiisalu peqqinnartunik assigiinngiaartunillu nerisassanik pilersui-sumit pilersorneqar-nerat ukkatarineqas-saaq.	Ingerlatsivik elevhjemmenik suleqateqarluni.	Missingersuutit iluanni suliarineqarsinnaavoq.	April 2021-mi aallartinneqarpoq.
Tasiilami nerisassanik pilersuisoq (Brugseni) attavigalugu nerisassanut pilersaarummik pitsangorsaatissanik siunnersuuteqartil-lugu.	Massakkut atuartut angerlarsimaffiat Brugsenilu oqa-loqatigiittarput pitsaanerumillu nerisaqalernissaq suliniutigineqarluni.	Brugseni elevhjem-memut nerisassanik pilersuisarpoq.	Ingerlatsivik elevhjemmenik suleqateqarluni.	Missingersuutit iluanni suliarineqarsinnaavoq.	Maannangaaq aallartinneqar-sinnaavoq.

Suliassaqarfik 3.2: Ataqatigiinneq nukittuneq qinngasaarisarnerullu pitsaaliornera

Qinngasaarisarneq akiorniarlugu elevhjemmeni ataqatigiinnerit nukitorsarneqassapput lejrskolertitsinikkut, aallaarsimaarnikkut ilisarisimalernissarlú siunertaralugu angalaarnikkut assigiangitsutigut. Aamma aaqqissuussinerit sammisassaqtitsiviusut allat, soorlu timersorluni kulturikkullu aaqqissuussinerit aalajingersimasumillu ulloqartitsinerit aaqqissuunneqarsinnaapput.

Atuarfinni aaqqissuussinerit allat eqqarsaatigissagaanni, soorlu atuarfinni nuannatsitsinerit, taakku assersuutigalugu atuartut ukiumut marloriarlutik aasakkut juullimilu pisartunut naleqqus-sassammata. Tamanna elevhjemmeni atuartut taakkunanga peqataatinneqanngitsoornissaat piniarnagu, tassa taakku nalinginnaasumik pisarmata atuartut elevhjemmemeersut angerlarlutik aallarfianni pisarmata.

Suliniutissat

Elevhjemmimi qinngasaarisarnermik pitsaliuinissamut maanna aamma/imaluunniit siunissami suliniutissai allaaserineqassapput.

Elevhjemmemi sammisassaqtitsinerit pioreersut allaaserineqassapput, matumanilu elevhjemmeni ataatsimoornerup nukitorsar-nissaa qinngasaarisarnerullu pitsaalornissaa anguniarlugit, suut atorlugit periarfissallu aaqqissuussinissanut assigiangitsunut atorneqarsinnaasunut tunngasut ilanngullugit. Sammisassat nutaat ukiumut sammisassanut ilanngunneqassapput elevrádit atuartullu sinneri suleqatigalugit pilersaarusrioneqassallutik.

Isumaliutersuutini taakkunani aamma ilaatinneqassapput atuarfiit sammisassaqtitsinernut, atuartullu angerlarnissaannut pilersaarusrionerit, qanoq ililluni sularigaanni elevhjemmeni atuartut peqataanissaat qulakkeerneqarsinnaanersoq.

Aamma atuartut qinngarsaerneqartarnertik qanoq misigisarne-rraat misissorneqarsinnaavoq, imaluunniit ikinngutimi akornanni qinngasaarisarneq qanoq atugaatiginersoq, elevhjemmemi taassumalu avataani.

Suliassaqarfimmi 3.2-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajangersimasut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasooq	Aningaas-aqarnikkut tunngavissaq	Piffissaliussaq (Aallartinnera/mal-itseqartinnera)
Qinngasaarisarnerup maanna siu-nissamilu akiornissaanut suliniutit nassuiarnerat kiisalu elevhjem-menin ataqatigiinnerup nukitorsarnera. Atuart elevhjemmeni taassumalu avataani qinngasaar-neqarsimasinnaanerannik misis-suinerit.	Aallartinne-qanngilaq.	Atuartut elev-rádillu peqataat-tinnerisigut pis-saaq, qitiusumit nalilerneqarluni.	Ingerlatsivik atua-rtut elevhjem-menilu aqutsisut suleqatigalugit.	Missingersuutit iluanni sularine-qarsinnaavoq.	2021-p aallartinnera-ni immikkoortumut pilersaarut politikkik-kut sularineqareer-luni akuerineqarpat.

Sammineqartussaq 4: Init pequttallu

Elevhjemmi angerlarsimaffittut illutik sulisunit toqqissismatitsilutik, ikorfartuillutik, akuersaartumik isumassuiffiussapput. Aam-mali elevhjemmeni inooqataanermut, perorsaanermut timikkullu sammisassaqtitsinissamut ikorfartuutaasunik ineqassapput.

Init pequtsersuinerillu atuartut inuttut peqataanerannik aamma takutitsisuussapput, kiisalu atuareernerup kingorna atuartunut angerlarsimaffippalaarlutik, ilisarnarlutik nuannerlillu ineqarfiussapput. Aamma init pequttallu atuartut ikorfartussavaat soorlu atuakkerineranni atuarifillu kingorna atuagarsornikkut itisiliiffiusinnaassallutik.

Taakku saniatigut ataatsimoirluni angerlarsimaffippalaartunik inooqatigiinnikkullu arlalinnik sammisassaqarfiussapput, soorlu ataatsimoirluni nerisassiorfiullutik nereqatigiiffiusarlutillu. Kiisalu nalliuuttuni assigiangitsuni soorlu juullimut iffiornernik juullimullu qjortaanernik sammisassaqfiusassallutik. Tamanna ineqarnermi taama ittunik kajuminartunik peqarnikkut pisinnaassaaq.

Suliassaqarfik 4.1: Elevhjemmit tigussaasunik pequtsersugaanerisa samminerat

Elevhjemmeni init atorlugit angerlarsimaffippalaartunik nuanner-sunillu pilersitsiniraanni pingaaruteqarpoq atuartut peqataatin-nissaat, assersuutigalugu elevhjemrsådit atorlugit. Kiisalu atuartut angerlarsimaffimmi inuttut sunniuteqaqataasinnaaffigisaat.

Atuartut ilinniakkerisinnaanissaannut assersuutigalugu ataa-siin-naanngitsumik nerrivimmik allafeqassaaq inini arlalinnik atuartunik ineeqqaniittuni. Naammattunik qulleqassapput, taamaa-liornikkut atuartut ukiukkut taartumi ineeqqaminni nerrivinni qulleqarlutik namminneq ilinniakkerisinnaalersillugit. Aamma naammattunik attaveqarfiussapput assersuutigalugu mobilinut WIFI-nillu naammattumik attavilerlugit, taamaaliornikkut atuartut ilinniakkerinerminni internettimut attaveqarsinnaassallutik.

Ininut tunngatillugu Tasiilami kissaatigineqartorujussuuvoq elev-hjemmeqalernissaa nutaamik imminullu atasumik. Tamatumani pissutaavoq naluneqanngitsutut illut sisamat atorneqarput, matumanilu illut pingasut elevhjemmitut atorneqarlutik kiisalu kantinaqarluni. Pingaartumik kantina pisoqanngortutut nungul-larsimasutullu nassuarneqarpoq, ajornartorsiutaasarluni atuartut ullaat tamaasa ineqarfimminkit issersuarmut aneqqaarlutik kantinaliartarput ullaakkorsioriartorlutik.

Suliniuteqarfissami 4.1-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajanger-simasut	Killiffik	Oqaaseeqat	Akisussaasooq	Aningaasaqarnik-kut tunngavik	Piffissaliussaq (Aallartin-era/malitseqartinnera)
Init misisorneri taak-kuningga nalilersui-nissaq siunertaralugu, kiisalu angerlarsi-maffippalaarneru-nissaannut periar-fissat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.	Aallartinneqanngi-laq.	Suliummi tas-sani atuartut peqataatinnis-saat pingaaruteqarluinnar-poq.	Ingerlatsivik elevhjemmi sule-qatigalugit.	Misissuinertaa mis-singersuutit iluanni ingerlanneqarsin-naavoq. Taamaat-toq pequtanik pisinermut atatillugu aningaasartuuta-nissaat naatsorsuuti-gineqassaaq.	2021-p aallartinnerani, immikoortumut pilersaarut politikkikut suliarineqareerluni akuersissutigineqareerpat.
Tasiilami elevhjemmi-mik nutaamik sanaar-tornissap ukkatarinera.	Sanaartornissamut immikkoortumut pilersaarummut ilanngunneqarput, politikkikut akuer-neqarnissaat utaqqi-maarneqarpoq.	Sanaart-nissamut pilersaarut politikkikut akuerineqar-nissaat apeq-quataavoq.	Meeqqanut Atuarfinnullu Ingerlatsiviup Sanaartornermut Avatangiisinnullu Ingerlatsivimmut ilaassaaq.	Sanaartornermut missingersuutinut Sanaartornermut Avatangiisinnullu Ingerlatsivimmut ilaassaaq.	Kommunip sanaartukkanut immikkoortumut pilersaarut malillugu sanaartorneq 2025-mi pissaaq. Politikkikut inaaruutaasumik pingaarnersi-uinissaq akuersissutigineqar-nissaalut utaqqimarneqarput.

Sammineqartussaq 5:

Akimut suleqatigiinnej – meeraq qitiutillugu

Elevhjemmini sinaakkutaasut, inuttut inillu eqqarsaatigalugit, atuartunut sanngiinnernik inuuniarnikkullu eqqugaanerpaa-nik suliaqarniarnermi tunngavissiapput. Tamannali atuartut atuagarsornikkut isumalluutitigullu nukittunerit pillutiginagit inuulluarnerat siunissamilu ilinniarnissakkut periarfissaannik pilliutaassanngillat.

Atuartut inuuniarnikkut isumalluutitigullu sanngiinnerpaanik elevhjemmemiinnissamt tamakkiisumik tunngavissineqarsi-mannngitsut ikiorniarlugit, Meeqyanut Atuarfinnullu Ingerlats-vimmit aamma Meeqyanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsiviup, kiisalu ilaqtariit ataasiakkaat annerusumik suleqatigiinnerisigut ataatsimullu naliersuisarnikkut ikiorneqarsinnaapput. Siusinaartumik suleqatigiinnekut naliersuinikkullu suleriaaseqarlni, kiisalu meeqqat ataasiakkaat qitiutinneqarlutik. Tassani siunertaassaaq meeqqanut ataasiakkaanut ataatsimut isigissallugit kommunip elevhjemmemiinnissaannut atuarnikkut isumaginninnikkullu sulianik naliliinermi, siunertamut tulluutinngitsunut iluaqu-ta-anerpaanik aaqqiinissat neqerooruteqarnissallu nassaarinia-neqassapput.

Pisuni atuartut elevhjemminit assigiinngitsunik pissuteqarlutik angerlartinneqartussanut anisinneqartussanulluunniit atuarfiup qulakkiissallugu pisussaaffigaa atuartunut taakkununnga iliuus-satut pilersaarisorfiginissaat, minnerunngitsumillu taakkunun-nga malitseqartitsisoqarnissaa. Kiisalu tamakku pillugit oqartus-sat susassaqartut attavigalugit nalunaaruteqarfiginissaat. Tassani atuartut taakku ilikkaqarnissaat, atuarnissaat minnerunngitsu-millu meeqqat atuarfiannik naammassinninnissaat siunertaavoq.

Suliassaqarfik 5.1: Meeqyanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmik nukittunerusumik ataqatigiinnerusumillu suleqateqarneq

Meeqyanut elevhjemmemiiltussanut siusinaartumik tamakku paasinissaat pingaaruteqarluinnarpooq. Pingaartumik atuartunut ilaqtariinnit inuuniarnikkut artorsarfiusuneersut, imaluun-niit inooqatigiinnermi eqqarsartaatsimik unammilligassallit eqqarsaatigalugit.

Meeqyanut Atuarfinnullu Ingerlatsiviup aamma Meeqyanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmik suleqatigiinnerup pingaartumik nukittorsarnissaa siunertalimmillu ineriertortinnissaat pisariaqr-put. Tamanna ilaqtigut pisinnaavoq naliersuisartoqatigiinnik ataatsimiitaliornikkut ingerlatsivinnit, taakkunani suleqatigiissu-nik, aammali meeqqat pillugit oqartussat sulisussallu susassallit peqataatinnerisigut.

Suliniuteqarfissami 5.1-mi suliniutissat takussutissartaat:

Suliniutit aalajangersi-masut	Killiffik	Oqaaseqaat	Akisussaasoq	Aningaasaqarnik-kut tunngavik	Piffissaliussaq (Aal-lartinnera/malitse-qartinnera)
MA-p aamma MI-p meeqla-nut elevhjemminittunut tunngasunik suleqatigiin-nissamik isumaqatigiissutip suliarinera, kiisalu naliersui-sartut ataatsimiitaliaannik aaqqissuussineq ataqtigis-saarianerlu.	Aallartin-neqanngi-laq.	Atuartut anger-larsimaffiannut tunngasumik nalunaarutissami naliersuisartut ataatsimi-i-taliaannik peqarnissaat piu-masaqaataavoq.	Ingerlatsivik.	Missingersuutit iluan-ni suliarineqarsin-naapput. Suliamili taassani suliaqarner-mi sulisut tiimeqar-lutik sulinissaat naatsorsuutigineqas-saaq.	Massakkut aallartin-neqarsinnaapput.

Nalilersuisartoqatigiinnik ataatsimiitaliap nalilersussavai atuartut ataasiakkaat elevhjemmemiinnissaminut naleqqunnersut, kiisalu atuartut tassani tiguneqarnerannut atatillugu perorsa-anikkut immikkut ikiornserneqarnissaat pisariaqarnersoq. Soorlu immikkut atuartinnerisigut imaluunniit aalajangersimasumik aaqqissuussamik atuartinnerisigut. Nalilersuinermermi ilaatinneqas-sapput atuartut ineriartornerat, perorsimassusaat atuagarsor-nikkullu piginnaasaasa qaffasissusaat, imaluunniit atuartut assersuutigalugu inooqatigiinnikkut peqqissutsimulluunniit tunngasunik unammilligassaqarnersut, elevhjemmimiinnissa-nnut akornutaasinnaasut misisornerisigut.

Aamma atuartut naliersuinermermi ataatsimiitaliap tassunga tunngasumik aalajangiisimatinnagit angerlartinneqarsinnaann-gillat anisinneqarsinnaatilluunniit. Tassunga aamma tunngatillugu naliersuinermermi ataatsimiitaliap qulakkeertussaassavaa angerlartitsinermermi anisitsinermiluunniit meeqqap atugaasa isiginiarnissaat, pisunilu tamani atuartoq pillugu iliuusissatut pilersaarisorfigineqassaaq. Elevhjemmimit toqqaannartumik anisitsinermi aamma naliersuinermermi ataatsimiitaliap isum-merfigissavaa atuartut atuartussaatitaanerat qanoq ingerlan-neqassanersoq.

Naliersuisartunik ataatsimiitaliornikkut aamma aalajangerne-qassaaq, siunissami atuartunut angerlartinneqartunut anisinne-qartunulluunniit iliuusissatut pilersaarisornermi malitseqartit-sinermillu kikkut sunik suliaqassanersut.

Suliniutissat

Meeqyanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik suleqatigineratigut siunissami qanoq suleqatigiinnermermi pilersitsisoqassanersoq pilersaarisorneqassaaq. Kiisalu taanna qanoq nukitorsarne-qassanersoq elevhjemmimi siunissami atuartuujumaartussat isiginiarlugit. Suliamli tessani aamma naliersuinermermi ataatsimiitaliassap aaqqissuunneqarnissaanut ataqtigisarneqar-nissaanullu sinaakkutissat suliaqarineqassapput.

6

ATUUTILERSITSINEQ

Immikkoortumut pilersaarummut aallaqqaasiinermi nassuarneqartutut missingiut una siulleq suliniutissanut saqqummiunneqartunik aallartitsinissamut aallarniutaavoq, ingerlatseqatigiiffiup elevhjemmillu akornanni qanimut suleqatigiinnikkut pissallunni.

Taamaammat oqartoqarsinnaavoq suliniutinik siuliani taakkartorneqartunik piaareersaanissamut, aaqqissuinissamut ataqatigiissaariniissamullu kiisalu piviusunngortinnissaanut suliassartaqarpoq. Tassani siunertarineqarpoq qitiutinnejartussat suliniutillu atuutsilernissaasa qulakkeernissaat, kiisalu taakkuninnga ingerlaavartumik nalilersuisoqarsinnaaqqullugu nalimmassaasoqarsinnaaqqullugulu. Immikkoortuni tulliuttuni aamma misissorneqartariaqartut aamma qulaajarnejqassapput misissorneqarlutillu.

Qiutinneqartut suliniutissallu assigiinngitsut atuutsilernissaat isiginiarlugit Meeqyanut Atuarfinnullu Ingerlatsiviup politikkikku akuerineqariarpat piaartumik piaareersaanermik aallartitsissaaq. Tamanna pissaaq elevhjemmini marlunni aqutsisut suleqatillu allat susassaqartut suleqatigalugit, ingerlaavartumik suleqatigalugit oqaloqatigalugillu pissaaq.

Meeqyanut Atuarfinnullu Ingerlatsiviup suliniutissat qanoq suliarinissaat malitseqartitsinissaallu siunertalarugit ataqatigiissassavai aqutsisuuffigalugillu pilersarusortassavai.

Sulinerup taassuma immikkoortortaani qitiutinnejqassapput iliuusissatut pilersaarusiorneq suliniutinut ataasiakkaanut tunngatillugu. Iliuusissatut pilersaarutit taakku suliutissatut anguniakkat pillugit allaaserineqareersunut atatillugu ineriaartortsinerussaaq suussusersiniaanerussallunilu. Aamma elevhjemmeni taakkunani marlunni suliniutit assigiinngitsut iliuusissatullu pilersaarutit nalimmassarneqartarnissaat pisariaqartassaaq pinganersisornejartariaqarlutillu.

Taamaattoq Meeqyanut Atuarfinnullu Ingerlatsiviup aalajangi-usimavaa nalunaarutip nutaap atulernerani, suliniutissat ingerlaannartumik atuutilersussat pillugit immikkut isiginiarnissaat.

7

NALILERSUINEQ

Elevhjemmeni ineriarornerit malinnaaffiginiarlugit maanna aamma kingorna suliniutnik atuutsitsilernermi Meeqjanut Atuarfinnullu Ingerlatsivik ingerlaavartumik nalilersuisassaaq uppernarsaasersuillunilu.

1. Elevhemmit tunngaviusumik ineriarornerannik nakkutilliineq

Elevhjemmenik inerisaanermut sulianut atatillugu Meeqjanut Atuarfinnullu Ingerlatsiviup elevhemmeni tunngaviusumik ineriarornerit ingerlaavartumik nakkutigissavai. Tamanna suliarineqassaaq immikkoortumut pilersaarummi killifinnut imikkoortuni takussutissiinerit tunngavigalugit.

Ingerlatsivik elevhemmit suleqatigalugit ukiut tamaasa atuar- tunik tigusisarnernut tunngasunik paassisutissanik kisitsisinillu katersisassaaq, atuartut tunuliaqtaasa assigiinnginneri kiisalu ukiup atuarfiusup ineriarornera tunngavigalugit. Taakku sa- niatigut sulisut pillugit ineriarornerit ingerlatsiviup aamma malinnaavigissavai.

Ingerlaavartumik nakkutiginninnermi makku isiginiarneqassapput:

- Atuartut tiguneqartut amerlassusaat
- Atuartut suaassusaat ukiuili
- Angerlartinneqartartut amerlassusaat
- Atuartut angerlarsimaffii
- Tiguneqarnermi klasstrinia
- Atuartut atuarfimmut ataatsimut inissinneqarnissaasa tungaanut atuarfinnut (Nuuk) agguataarnerit
- Atuartut siornatigut inissinneqarsimasut amerlassusaat
- 10 klassemi soraarummeerluni misilitsinnerit ingerlanneri
- 10 klassep kingorna ilinniakkamik toqqaaneq ingerlari- aqqinnerluunniit

Ingerlatsivik ukiup atuarfiusup ingerlanerani pingasoriarluni uuttuisassaaq, siullermik ukiup atuarfiusup aallartinnerani, aap- passaanik juullimi pingajussaannillu ukiup atuarfiusup naanerani.

Elevhemmeni sulisunut tunngatillugu anguniagassat tassaassapput:

- Sulisut amerlassusaat
- Ulloq atorfinitiffik/qanoq sivisutigisumik
- Sivisuumik napparsimasut amerlassusaat
- Sulisut ilinniagaat

2. Immikkoortumi pilersaarummi suliniutit nalilersornerat

Maanna immikkoortumut pilersaarutip qitiutitai suliutitaalu qanoq nalilersorneqartassanersut eqqoriassallugit siusippallaarpooq, matumanilu suliniutissatut siunnersutigineqartut sunniutissai ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Tamatumunnga naluneqan- gitsutut pissutaapput qitiutinnejartut suliniutissallu piviusun- ngortinnissaannut qanoq suleriaaseqartoqarnissa tulliummat, matumanilu politikkikkut allannguutissanik nutarterinissanillu kissaatit aamma eqqarsaatigalugit isiginiarlugit.

Taamaattoq iliuusissatut pilersaarutinut ataasiakkaanut atatil- lugu nalilersuisarnissamut isumaliuteqartoqassaaq, matumanilu suliniutit sunniutaannik uppernarsaasersuinernut tunngasut. Elevhemminik ineriarortitsinermut tunngaviusumik siullermik nakkutilliinermut ataneqartillugu ingerlatsiviup aalajangiusima- niarpa auttuitit sisamat, tassa angerlartitsinerit amerlassusaat, soraarummeernermi naammassinnittut amerlassusaat, 10. klassep kingorna ilinnialernissamut pilersaarutillit amerlassusaat kiisalu elevhemmeni ilinniarsimasut amerlassusaat pillugit immikkut isiginiassaat.

Allatut oqaatigalugu suliniuteqarfissat anguniakkalluunniit taak- ku sisamat immikkoortumut pilersaarummik aallartitsinissamut pitsangorsaanissamullu immikkut tunngaviussapput.

IMMIKKOORTUMUT PILERSAARUT

Atuartut angerlarsimaffiat
Tasiilami Nuummilu

2021

**KOMMUNEQARFIK
SERMERSOOQ**

Meeqjanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivik
Forvaltning for Børn og Skole